

"სააკაშვილმა დაამტკიცა, რომ იგი აპენებდა დემოკრტიას"

ქართული არჩევნები უცხოური მედიის თვალით

მარი ახსიაშვილი

საქართველოში ჩატარებული საპარლამენტო არჩევნები უცხოური პრესის ყურადღების ქვეშ იმთავითვე მოექცა. არჩევნებს აფასებს რუსული, ევროპული და ამერიკული პრესა. არჩევნების შედეგები განხილვის საგანია რუსულ ბლოგოსფეროშიც. ძირითადი აქცენტი იმაზე კეთდება, რომ საქართველოში ჩატარებული

არჩევნები პოსტსაბჭოთა სივრცის ქვეყნებისთვის მოდელი უნდა გახდეს. გარდა ამისა, ჟურნალისტები და ანალიტიკოსები მიხეილ სააკაშვილის გადაწყვეტილებასა და ბიძინა ივანიშვილის სამომავლო გეგმებზეც მსჯელობენ.

"თბილისის ახალი ტიტანი" - ამ სათაურით გამოაქვეყნა სტატია ამერიკულმა გამოცემამ "ფორინ პოლისიმი". სტატიის ქვესათაური კი ასეთია - "ექსცენტრიულ-

მა მილიარდერმა და ეგზოტიკური ცხოველების მოყვარულმა ბიძინა ივანიშვილმა არჩევნების მოგება მოახერხა, მაგრამ არის კი იგი საკმარისად შეშლილი იმისთვის, რომ ქვეყანა მართოს?" სტატიის ავტორის შეფასებით, ოლიგარქი, რომელიც პოლიტიკაში მოსვლამდე სრულ განდევნილობას არჩევდა, საყოველთაო ყურადღების ცენტრში მოექცა.

გაზრდილობა
80-None> გვარდუა

კასუხისგებლობით განმსჭვალული ოპოზიციის

დათო გახისონია

პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის შემდეგ, "ნაციონალური მოძრაობის" ოპოზიციის გადარდვის შესახებ, გუშინ პარტიის სიის პირველმა ნომერმა დავით ბაქრაძემ ისაუბრა. პარტიის ცენტრალურ ოფისში "ნაციონალური მოძრაობის" რამდენიმე გამორჩეული ფიგურა ბაქრაძესთან ერთად იმყოფებოდა.

დავით ბაქრაძემ აქცენტი არჩევნების შედეგების გაცნობიერების საკითხზე გააკეთა.

გაზრდილობა
80-None> გვარდუა

ისტორიული არჩევნები

პოლიტიკური შეფასებები უცხოეთიდან

მარი ახსიაშვილი

საქართველოში ჩატარებულ საპარლამენტო არჩევნებს საერთაშორისო საზოგადოება ეხმაურება. ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ქართველ ხალხს არჩევნების წარმატებულად დასრულება და დემოკრატიული განვითარების ახალ ეტაპზე გადასვლა უკვე მიულოცა. თეთრი სახლის პრეზიდენტის განცხადებაში, რომელიც ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნდა, აღნიშნულია, რომ ახლა ყველაზე მნიშვნელოვანია, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა, ბიძინა ივანიშვილმა, კოალიცია "ქართული ოცნების"

ლიდერებმა და ახალმა პარლამენტმა ეროვნული ერთობის სულისკვეთებით ითანამშრომლონ, რათა დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების გზაზე შემდგომი პროგრესი გარანტირებული იყოს.

ამავე განცხადებაში თეთრი სახლი ჩატარებულ არჩევნებსაც აფასებს და აღნიშნავს, რომ საქართველომ კონკურენტული საარჩევნო კამპანიის ჩატარებით, საკუთარი დემოკრატიული უფლებების თავისუფლად განხორციელებითა და ძალაუფლების მშვიდობიანი გადაცემით, მაგალითი უჩვენა მთელ რეგიონს.

"ადგილობრივმა და საერთაშორისო ორგანიზაც-

ციებმა, მათ შორის ეუთო-მ და ეუთო-ს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ოფისმა, მაქსიმალურად შეუწყვეს ხელი არჩევნების გამჭვირვალობას. იმის მიუხედავად, რომ საბოლოო შედეგები ჯერ არ გამოქვეყნებულა, ეს არჩევნები შეიძლება, ქართული დემოკრატიის კონსოლიდაციისთვის მნიშვნელოვანი ნაბიჯად ჩაითვალოს," - წერია განცხადებაში და აღნიშნულია, რომ შეერთებული შტატები საქართველოს გვერდით დგას და ამ ისტორიული არჩევნების ჩატარებას მიესალმება.

გაზრდილობა
80-None> გვარდუა

მოგავალი მთავრობის პროექტი ჯერ მხოლოდ ივანიშვილმა იცის

ნათია მსხილაძე

თუ აქამდე ივანიშვილმა სააკაშვილს გადადგომა ურჩია, გუშინ გააკეთა განცხადება, რომ პრეზიდენტის გადადგომა მისი კოალიციის "პოლიტიკურ მოთხოვნას" ან "ულტიმატუმს" არ წარმოადგენს და მზად არის, სააკაშვილთან და მოქმედ მთავრობასთან დიალოგისთვის, რომელსაც ხელისუფლების შეცვლის პროცესში სამუშაო ჯგუფის მეშვეობით განახორციელებს. ბიძინა ივანიშვილი საჭიროების შემთხვევაში მიხეილ სააკაშვილთან შეხვედრას არ გამორიცხავს, თუმცა არ აკონკრეტებს, თუ რა შეიძლება იყოს ასეთი საჭიროება. "მე არაერთხელ განვაცხადე, რომ ჩვენ მზად

ვართ კონსტრუქციული ურთიერთობებისთვის მოქმედი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, მათ შორის საქართველოს პრეზიდენტთან. რაც შეეხება ჩემ მიერ პრესკონფერენციაზე გამოთქმულ მოსაზრებებს პრეზიდენტის გადადგომის შესახებ, ეს არც ჩემი და არც კოალიციის პოლიტიკური მოთხოვნა არ არის.

გაზრდილობა
80-None> გვარდუა

1 აშშ დოლარი	1.6606\$
1 ევრო	2.0826\$
1 ინგლისური გირვანკა	2.6294\$
1 თურქული ლირა	0.9089\$
100 რუსული რუბლი	5.1422\$

თბილისი	28°C - 19°C
ქუთაისი	27°C - 18°C
თელავი	28°C - 14°C
ზუგდიდი	27°C - 18°C
ბათუმი	24°C - 19°C

ნავთობი	3.17	+0.04	+1.25%
გაზი	2.79	+0.04	+1.40%
ოქრო	1,689.30	+32.20	+1.91%
ხორბალი	890.50	-12.50	-1.40%

ოლიგოპოლი კომიტეტის ხმაურიანი სესია გადავადებით დასრულდა

გიგა ბარასაშვილი

ის, რომ საპარლამენტო არჩევნების შედეგები ბევრ რამეზე და მათ შორის ქართულ სპორტულ სამყაროზეც იქონიებდა გავლენას, ამას ყველა წინასწარ იყო შეგუებული. ამ მხრივ პირველი მერცხალი გამოდგა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის გუშინდელი საანგარიშო-სარჩევნო სესია, სადაც უმთავრესი საკითხი უნდა ყოფილიყო სეო-კის პრეზიდენტის არჩევნები. არჩევნები 20 დეკემბრამდე გადაიდო. მისი ერთადერთი კანდიდატი და მოქმედი პრეზიდენტი გია ნაცვლიშვილი კი დიდი ალბათობით გადავადებულ არჩევნებში მონაწილეობას აღარ მიიღებს.

გაზრდილობა
80-None> გვარდუა

გია ნაცვლიშვილი: ჩვენ ვართ ოლიმპიური კომიტეტი - აპოლიტიკური ორგანიზაცია

მასალეზი მხსიარების მუზეუმისათვის

ეროვნულ ზიზლიოთეკას საფრანგეთის ემიგრაციის საარქივო მასალები გადაეცა

ბალა ჩაქარიშვილი

პირველი ქართული რესპუბლიკის დარბაზი, რომელიც საქართველოს ეროვნულ ზიზლიოთეკაში სულ მალე გაიხსნება, ერთგვარი მესხიერების მუზეუმი იქნება, რომელიც ყველა პარტიისა თუ ემიგრანტის შესახებ მოგვიყვება, ვისაც 1921 წელს, და მოგვიანებითაც, საქართველოს დატოვება მოუწია. გვინდა, აღვნიშნოთ, რომ პირველ ქართულ რესპუბლიკასა და რესპუბლიკელებზე ფართო საზოგადოებამ, რეალურად, ძალიან ცოტა რამ იცის.

გაზრდილობა
80-8 გვარდუა

ქართული ემიგრაციის თეატრალური დასი

"24 საათი" ელექტრონული ვერსია იხილეთ Web-გვერდზე **www.24saati.ge**
ჩვენი პარტნიორები:

ISSN 1987 9121
9177198719121001

არჩევნიდან სამი დღის შემდეგ

ცესკო-ს მონაცემები

3 ოქტომბერს, დღის ბოლოსთვის, ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ მხოლოდ 22 უბნის მონაცემების დათვლა და, შესაბამისად, გამოქვეყნება ვერ მოასწრო. 3766 უბნიდან უკვე დათვლილია 3744 საარჩევნო უბნის მონაცემები, ანუ საერთო რაოდენობის 99.42 პროცენტი. ამ დროისთვის არსებული ოფიციალური მონაცემებით, 1 180 791 ამომრჩევლის გადაწყვეტილებით, პროპორციულ არჩევნებში კოალიციამ "ზიდინა ივანიშვილი - ქართულმა ოცნებამ" მიიღო ხმების უპირატესი რაოდენობა - 54.93 პროცენტი, ხოლო "ნაციონალურ მოძრაობას - მეტი სარგებელი ხალხს" მხარი დაუჭირა 867 320 ამომრჩეველმა, ანუ 40.35 პროცენტმა.

მაჟორიტარები

არჩევნებიდან სამი დღის შემდეგ საბოლოოდ კიდევ არ იყო განსაზღვრული, ახალ პარლამენტში მაჟორიტარობის რამდენი სადეპუტატო მანდატით შევიდოდნენ "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა - მეტი სარგებელი ხალხს" და "ზიდინა ივანიშვილი - ქართული ოცნება". არჩევნების დასრულებისთანავე გადაწყდა და სადავო არ გამხდარა, რომ საკანონმდებლო ორგანოში დედაქალაქის ინტერესებს დაიცავდნენ "ზიდინა ივანიშვილი - ქართული ოცნებიდან" არჩეული მაჟორიტარი კანდიდატები: ზაზა პაპუაშვილი; შალვა შავგულიძე; დავით უსუფაშვილი; შოთა ხაბარე-

ლი; ალექსანდრე ქანთარია; ზურაბ აბაშიძე; ვიქტორ დოლიძე; ვახტანგ ხმალაძე; თეა ნულუკიანი; იოსებ ჯაჭვლიანი.

რეგიონებიდან პარლამენტში "ქართული ოცნების" წარმომადგენლები იქნებიან: საგარეჯო - თინათინ ხიდაშელი; თელავი - გელა სამხარაული; ახმეტა - ზურაბ ზვიადური; თიანეთი - ზაქარია ქუცნაშვილი; რუსთავი - ზვიად ძიძიგური; მცხეთა - დიმიტრი ხუნდაძე; დუშეთი - ერეკლე ტრიპოლსკი; ყაზბეგი - მირიან ნიკლაური; კასპი - დავით ონოფრიშვილი; ქარელი - ლერი ხაბულოვი; ბორჯომი - გედევან ფოფხაძე; ხარაგაული - ნოდარ ებანიძე; საჩხერე - მანანა კობახიძე; ზესტაფონი - გიორგი ქავთარაძე; ბაღდათი - არჩილ კბილაშვილი; სამტრედიო - კახა კალაძე; ჭიათურა - მალხაზ წერეთელი; ტყიბული - ელისო ჩაფიძე; ონი - თამაზ ჯაფარიძე; ქუთაისი - გუბაზ სანიკიძე; ოზურგეთი - ზვიად კვაჭანტირაძე; ლანჩხუთი - თეიმურაზ ჩხაიძე; მესტია - ვიქტორ ჯაფარიძე; ჩოხატაური - თეიმურაზ ჭკუასელი; ფოთი - ეკა ბესელია; ბათუმი - მურმან დუმბაძე და ქობულეთი - ფატი ხალვაში.

უკვე გადაწყვეტილია, რომ "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" მაჟორიტარობის კანდიდატებმა საბოლოოდ მოიპოვეს სადეპუტატო მანდატები გურჯაანში - გიორგი ღვინიაშვილი; ლაგოდეხში - გიორგი გოზალიშვილი; ყვარელში - მარიკა ვერულაშვილი; გარდაბანში - გიორგი ფიქვიშვილი; მარნეულში - აზერ სულიმანოვა; ბოლ-

ნისში - კობა ნაყოფია; დმანისში - კახაბერ ოქრიაშვილი; ნალკაში - რევაზ შავლოხაშვილი; გორში - გიორგი ტატიშვილი; ახალციხეში - ვაჟა ჩიტაშვილი; ადიგენში - ზურაბ ჩილინგარაშვილი; ახალქალაქში - სამეღ პეტროსიანი; ნონოშინდაში - ენზელ მკოიანი; ცაგერში - სერგო ხაბულიანი; ლენტეხში - გოგი ლიპარტელიანი; ვანში - პაატა ლეჟავამ; წყალტუბოში - აკაკი ბობოხიძე; აბაშაში - დავით დარცმელიძე; სენაკში - გურამ მისაბიშვილი; მარტვილში - ნაული ჯანაშია; ხობში - გოდერძი ბუკიაშვილი; ნალენჯიხაში - ლევან ქარდავა; ჩხოროწყუში - ვახტანგ ლემონჯავამ; ზუგდიდში - როლანდ ახალაია; ქედაში - იაშა შერვაშიძე; შუახევში - ომარ მეგრელიძე; ხელვაჩაურში - როსტომ ხალვაშმა და ხულოში - ანზორ ბოლქვაძე.

დანარჩენი რეგიონები კვლავ სადავო დარჩა, რადგან "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" და "ქართული ოცნების" მაჟორიტარობის კანდიდატები ხმათა თითქმის თანაბარ რაოდენობას ინანილებდნენ. სადავო იყო თერჯოლის ხმები, სადაც გუშინ დღის ბოლოსთვის "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" კანდიდატ კახა ბუცხრიკიძეს 48.78 პროცენტი ჰქონდა, ხოლო "ქართული ოცნების" წარმომადგენელ ზაალ გოგსაძეს - 45.45 პროცენტი. სიღნაღში "ნაციონალური მოძრაობის" კანდიდატი ლევან ბეჟაშვილი, ხმათა 48.7 პროცენტით, უსწრებდა "ქართული ოცნების" ნეერ გელა გელაშვილს, რომელსაც ხმათა 47.19 პროცენტი

ჰქონდა. დედოფლისწყაროში ხმების უპირატესი რაოდენობა დაავროვა ზაზა კედელაშვილმა "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან" - 49.67 პროცენტი, ამ რაიონში ხმების 47.56 პროცენტი აქვს ალექსანდრე თამაზაშვილს "ქართული ოცნებიდან". სადავოდ რჩება თეთრინწყარო, სადაც დავით ბეჟუაშვილს ("ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა") ამომრჩეველთა ხმების 48.21 პროცენტი აქვს, ხოლო შალვა ხაჭაპურიძეს ("ქართული ოცნება") - 46.22 პროცენტი. ამბროლაურში "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა" კანდიდატი გოჩა ენუქიძე 48.08 პროცენტით მინიმალურად უსწრებს "ქართული ოცნების" წარმომადგენელ დავით დარაზველიძეს, რომელმაც ხმების 46.62 პროცენტი მიიღო. კონკურენტებს შორის მინიმალური სხვაობაა ხონშიც - დავით ჭავჭავაძეს ("ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა") დღის ბოლოსთვის დაგროვილი ჰქონდა 48.75 პროცენტი, ხოლო ნიკოლოზ სანოძეს ("ქართული ოცნება") - 46.9 პროცენტი.

გუშინ კვლავ სადავოდ რჩებოდა ხაშური, სადაც "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" კანდიდატმა სერგო ქიტიაშვილმა ხმათა 46.62 პროცენტი მიიღო, ხოლო "ქართული ოცნების" წარმომადგენელმა ვალერი გელაშვილმა - 44.4 პროცენტი.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შედეგები

რაც შეეხება აჭარის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შედეგებს -

აჭარის 6 საარჩევნო ოლქში წამყვან პარტიებს შორის - "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა" და "ქართულ ოცნებას" შორის ხმები თანაბრად გადანაწილდა. ბათუმი, ქობულეთი, ხელვაჩაური "ქართულმა ოცნებამ" მოიგო, ხოლო ქედაში, შუახევში და ხულოში "ერთიანი ნაციონალურმა მოძრაობამ" გაიმარჯვა. ოფიციალური მონაცემებით, აჭარის უმაღლეს ორგანოში პროპორციული წესით დეპუტატთა მანდატების 49, 7 პროცენტს მიიღებს "ქართული ოცნება", ხოლო 43,8 პროცენტს - "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა".

რაც შეეხება მაჟორიტარობის კანდიდატებს, გამარჯვებულთა სია ასეთია: ხულოში გაიმარჯვა "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" კანდიდატი თემურ ბოლქვაძე, ამავე უმრავლესობა შუახევში - მიხეილ შუაგინაძე და ქედაში - ირაკლი ბარამიძე. აჭარის უმაღლეს საბჭოში "ქართული ოცნების" მაჟორიტარები იქნებიან: ხელვაჩაურიდან - თემურ კახიძე, ქობულეთიდან - ანზორ თხილაშვილი და ბათუმიდან - აკაკი ძნელაძე.

ეს არის 3 ოქტომბრისთვის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ოფიციალური მონაცემი, თუმცა, როგორც ცესკო-ს პრესსამსახურში "24 საათს" განუცხადეს, ეს მონაცემი შეიცვლება 4 ოქტომბერს, გამთენიისას, როდესაც დარჩენილი 22 უბნის მონაცემები უკვე დათვლილი იქნება. საბოლოოდ შედეგი კი 20 ოქტომბერს გამოცხადდება.

ისტორიული არჩევნები

პირველი გვირგვინი

"პრეზიდენტი ობამა და მისი ადმინისტრაცია მოუთმენლად ელოდება საქართველოსთან ახლო თანამშრომლობისა და ორმხრივი მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობების გაგრძელებას," - წერია განცხადებაში.

აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის ვებგვერდზე კი ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივან ჰილარი კლინტონის განცხადება გამოქვეყნდა. კლინტონი საპარლამენტო არჩევნებს ისტორიულს უწოდებს და საქართველოს მოქალაქეებს არჩევნების მშვიდობიანად ჩატარებას ულოცავს. ჰილარი კლინტონი აღნიშნავს, რომ ეს დღე საქართველოს დემოკრატიული მომავლისთვისა და მნიშვნელოვანია. მისი განცხადებით, საერთაშორისო ორგანიზაციებმა ჩატარებული საპარლამენტო არჩევნები თავისუფალ და გამჭვირვალე არჩევნებად შეაფასეს, სწორედ ამიტომ, ახლა საქართველს, გამჭვირვალედ და კანონიერად მოხდეს ხმების საბოლოო დათვლა და საჩივრების განხილვა.

"ჩვენ მხარს ვუჭერთ ეუთო-ს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ორგანიზაციის საარჩევნო-სადაგვირგვინო მისიების შეფასებებს იმის შესახებ, რომ ქართველმა ხალხმა ნამდვილად თავისუფლად გამოხატა თავისი აზრი საარჩევნო ყუთთან. მოვუწოდებ ხელისუფ-

ლებას, ხმების საბოლოო დათვლა და საჩივრების განხილვა გამჭვირვალედ და კანონიერად აწარმოოს," - ამბობს კლინტონი.

აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი საქართველოს ახალ პარლამენტთან, ახალ კაბინეტთან და საქართველოს პრეზიდენტთან თანამშრომლობის მზადყოფნასაც გამოთქვამს.

"ახლა, როცა ყველა პარტიას ვესაუბრეთ, აშშ ხელს შეუწყობს ყველა პარტიის კონსტრუქციულ მუშაობას ახალ პარლამენტში, რათა გაძლიერდეს საქართველოს დემოკრატიული და ეკონომიკური განვითარება. ჩვენ მოუთმენლად ველით საქართველოს ახალ პარლამენტთან, ახალ კაბინეტთან და საქართველოს პრეზიდენტთან თანამშრომლობას, რათა კიდევ უფრო გამყარდეს ჩვენი ისედაც მყარი ურთიერთობები," - აღნიშნავს აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი.

ქართველ ხალხს კონკურენტულ არჩევნებს ულოცავს აშშ-ს სახელმწიფო მდივნის მოადგილე ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში ფილიპ გორდონი. მისი შეფასებით, ეს იყო ისტორიული არჩევნები საქართველოსა და რეგიონისთვის.

"თუ მხარეები მოქმედებენ კანონის უზენაესობით და პატივისცემით გააგრძელებენ, ეს მსოფლიოსთვის მოდელი იქნება. მხარეების ერთად მუშაობა მათ ინტერესებში შედის და ჩვენც გვინდა, ასე იყოს. სრულყოფილ და-

სავლურ დემოკრატიებსაც, მათ შორის აშშ-ს, უნევთ პოლიტიკური თანაცხოვრების ისეთი პერიოდის გავლა, როდესაც ერთი პარტიის ლიდერს ოპოზიციური პარტიის ლიდერებთან მუშაობა უხდება. მნიშვნელოვანია ის, რომ ამ დროს ორივე მხარე პატივს სცემს კანონს. მათ შორის არის განსხვავებები, რომლებიც წინასაარჩევნო პერიოდის დროს იჩენს თავს. არც არავინ ელოდება, რომ ეს განსხვავებები აღმოიფხვრება, რადგან თუ მხარეები პატივს სცემენ კანონის უზენაესობას, ქვეყანა უფრო ძლიერი იქნება. ჩვენ სწორედ ამას ველოდებით საქართველოში," - განაცხადა ფილიპ გორდონმა.

გარდა ამისა, საქართველოში 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შესახებ ერთობლივი განცხადება გაავრცელეს საგარეო ურთიერთობებში ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა ქეთრინ ეშტონმა და ევროკომისარმა შტეფან ფულემ.

"ევროკავშირი ულოცავს კოალიციას "ქართულ ოცნებას" არჩევნებში გამარჯვებას. ეს ქართველმა ხალხმა გადაწყვიტა. დემოკრატიული საზოგადოებისთვის აუცილებელია პასუხისმგებელი მთავრობისა და კონსტრუქციული მოუწოდებთ ახალი პარლამენტის ყველა წევრს, ერთად იმუშაონ საქართველოს ინტერესებისთვის. პოზიტიურად ჩატარებული

არჩევნები და ამომრჩევლის მაღალი აქტივობა ხაზს უსვამს ქვეყნის მიერ დემოკრატიული კურსის შენარჩუნებას. ჩვენ ვიღებთ "ოდი" - ის დაკვირვების ანგარიშს, რომელშიც აღნიშნულია, რომ არჩევნების პროცესმა დემოკრატიისა და თავისუფლების მიმართ პატივისცემა აჩვენა," - აღნიშნულია ევროკავშირის წარმომადგენლების განცხადებაში. კეტრინ ეშტონი და შტეფან ფულე მზად არიან, პოლიტიკური ასოციაციისა და ეკონომიკური ინტეგრაციის მხრივ საქართველოსთან მჭიდრო ურთიერთობები გააგრძელონ. გარდა ამისა, კომენტარი გააკეთა კეტრინ ეშტონის სპიკერმა მაია კოსიანჩიჩმა. მან აღნიშნა, რომ ევროკავშირი გააგრძელებს მჭიდრო თანამშრომლობას საქართველოსთან და განზრახული აქვს, განაგრძოს საქართველოსთან პოლიტიკური და ეკონომიკური დაახლოების კურსი.

ქართული არჩევნების შესახებ ევროპარლამენტის სადამკვირვებლო მისიის ხელმძღვანელ მილან ჩეხოსის სპეციალური განცხადება ევროპარლამენტის ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსდა. ევროპარლამენტის დამკვირვებლები საქართველოში ჩატარებულ არჩევნებს პროგრესულ ნაბიჯად აფასებენ, თუმცა აღნიშნავენ, რომ ხმის მიცემის პროცესში გარკვეული ხარვეზებიც გამოვლინდა.

"მიღწეული პროგრესი განსაკუთრებით გამოვლინდა ადამიან-

თა უფლებებისა და თავისუფლებებისადმი სათანადო პატივისცემაში, რამაც განაპირობა ამომრჩევლის აქტიური მონაწილეობა და პოლარიზებული, მაგრამ კონკურენტუნარიანი საარჩევნო კამპანიების ჩატარება," - განაცხადა მილან ჩეხოსმა და აღნიშნა, რომ საქართველო ევროკავშირისათვის მნიშვნელოვანი პარტნიორია.

"ვიმედოვნებთ, რომ პარლამენტის წევრები, იქნებიან ისინი ოპოზიციისა თუ მთავრობის წევრები, ჯეროვნად გამოიყენებენ თავიანთ პრივილეგიას და გააგრძელებენ დემოკრატიისა და რეფორმების გზას," - განაცხადა ჩეხოსმა.

თავისუფალი, კონკურენტუნარიანი და მშვიდობიანი არჩევნების დასრულება ქართველ ხალხს ნატო-ს გენერალურმა მდივანმა ანდრეს ფოგ რასმუსენმაც მიულოცა.

"ეს არის ისტორიული მომენტი საქართველოს დემოკრატიულ განვითარებაში. ახლა მნიშვნელოვანია, რომ ყველა მხარე ერთად იღვანოს ქვეყნის საკეთილდღეოდ; განახორციელონ რეფორმებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების შემდგომი კონსოლიდაცია. ნატო საქართველოსთან ახლო ურთიერთობების პოლიტიკის ერთგულია და განზრახული გვაქვს, ეს ურთიერთობები კიდევ უფრო გავამყაროთ," - ნათქვამია ნატო-ს გენერალური მდივნის განცხადებაში.

გაზეთი "24 საათის" გამომცემელი შპს "მე-3". რედაქტორ-გამომცემელი: გამუჟა ფარუაშვილი, პაატა ვეშაპიძე.

რედაქცია: სოფიკო ჩხაიძე (მთავარი რედაქტორი), რედაქტორები: მაია ჭლავაძე (საზოგადოება, Weekend), ინგა ალავიძე (სამართალი), დავით ნინიკაშვილი (ბიზნესი), ივა შილაკაძე (უცხოეთი) სოლო კილასონია (რევიუ), კახა ფაჩუაშვილი (სპორტი). რეკლამის და მარკეტინგის მენეჯერი: ირაკლი ლეჟავა ტელ: 899 22 09 49. კომპიუტერული ტექნიკა: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), ირაკლი ჯიშკარიანი, თენგიზ ქორია, ნინო ყველაშვილი რედაქციის მისამართი: ქ.თბილისი, კოსტავას ქ. № 68, საზოგადოებრივი მაუწყებელი, მე-3 კორპუსი, მე-3 სართული. ტელ: 40-94-45; 40-94-46; 40-94-47; 40-94-48 ელ-ფოსტა: public@24hours.ge

პასუხისმგებლობით განმსჭვალული ოპოზიცია

პირველი გვერდიდან

მისი თქმით, ოპოზიციაში გადასვლა სამართლებრივი და ტექნიკური პრობლემა არ არის, ეს მენტალური საკითხია, რომლის დაძლევა საქართველოში დღემდე ვერც ერთი პოლიტიკური ძალა ვერ ახერხებდა. "ნაციონალურმა მოძრაობამ" სახელისუფლებო გუნდის ოპოზიციაში გადასვლის პრეცედენტი შექმნა, - შენიშნავს დავით ბაქრაძე და დასძენს, - ვამაყობთ იმით, რომ ამას ვახერხებთ და სხვა პოლიტიკურ ძალებს მაგალითს ვაძლევთ." მისი თქმით, მომავალ საქართველოში ყოველთვის ყველა პოლიტიკური ძალა აღიარებს და დაემორჩილება არჩევნების შედეგებს. როგორც ბაქრაძე აღნიშნავს, "ნაციონალური მოძრაობა" ის ძალაა, რომელმაც ქაოსიდან და სიბნელიდან ქართული სახელმწიფო შექმნა. დავით ბაქრაძის თქმით, პარტია ხალხის უმრავლესობის არჩევანს აღიარებს და პატივს სცემს. მან, "ნაციონალური მოძრაობის" სახელით, განაცხადა, რომ პარტია პარლამენტში შედის და იმუშავებს, როგორც საპარლამენტო ოპოზიცია. "ამას საქართველოს სახელმწიფოს ინტერესი, ქართული დემოკრატია მოითხოვს," - აღნიშნავს ბაქრაძე. ბაქრაძე ამბობს, რომ "ნაციონალური მოძრაობა" პოლიტიკური კრიზისის შექმნას არ აპირებს, მიუხედავად იმისა, რომ დღევანდელი კონსტიტუციით ამის ყველანაირი მექანიზმი არსებობს. "ბატონმა ივანიშვილმა თქვა, რომ ის ჯერ კიდევ ვერ გაერკვა საქართველოს კონსტიტუციაში. მინდა, გეს-

მოდეთ - პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატს პარლამენტში საქართველოს პრეზიდენტი წარადგენს. პრეზიდენტს სააკაშვილს კონსტიტუციურად არაფერი უშლის ხელს, რომ წარადგინოს ვანო მერაბიშვილის მთავრობა, რომელსაც ახალი პარლამენტი არ დაამტკიცებს. ამას მოჰყვება პოლიტიკური კრიზისი, რაც 6 თვეში რიგგარეშე არჩევნებს გამოიწვევს. კონსტიტუციით ამის გაკეთება შესაძლებელია, თუმცა ამას არ ვაკეთებთ, რადგან ქართველი ხალხის არჩევანს და ქართულ სახელმწიფოს პატივს ვცემთ. ამიტომ, ველოდებით, რომ ჩვენი ოპოზიციონერები ელემენტარულ პატივისცემას გამოიჩინებენ ქართული სახელმწიფოს და კონსტიტუციის მიმართ," - განაცხადა ბაქრაძემ. ის ივანიშვილის მიერ პრეზიდენტისთვის მიცემულ რჩევასაც ეხმიანება, რომელიც გადადგომას ეხება. ბაქრაძეს მიაჩნია, რომ რიგგარეშე საპრეზიდენტო არჩევნებზე საუბარი ქართველი ხალხის უპატივცემულობა და კონსტიტუციის დარღვევაა. "ჩვენი გადაწყვეტილებით მაგალითს ვაჩვენებთ, როგორ უნდა ვცეთ პატივი ხალხის აზრს, სახელმწიფოს და დემოკრატია. ველოდებით, რომ ქართული ოცნებაც" ანალოგიურად მოიქცევა," - ამბობს დავით ბაქრაძე.

პარლამენტის თავმჯდომარემ ისიც აღნიშნა, რომ მისთვის ოპოზიციის როლი ცოტა უჩვეულოა, მაგრამ იქვე დასძინა: "გავივარჯიშებ და როგორც ოპოზიციონერი გეტყვით, რომ ქვეყანაში ყველა მიმართულე-ბით პრობლემებს ველოდე-

ბით." მისი თქმით, პრობლემები იქნება როგორც საგარეო, ასევე საშინაო პოლიტიკაში. "ძალიან მაინტერესებს, როგორ შეასრულებს კოალიცია იმ სოციალურ დაპირებებს, რომლებსაც ის საარჩევნო კამპანიის პერიოდში უხვად გაცემდა. ჩვენ მუშაობთ, ჩვენ სათითაოდ ჩაუჯდებით ყველა დაპირებას, თუ რამდენად შეასრულებს "ოცნება". ამას ნამდვილად არ უშველის თავის დაზღვევა და იმაზე საუბარი, რომ თურმე ბიუჯეტი ცარიელია. ბიუჯეტი არ იყო ცარიელი; ყველას კარგად ახსოვს, რომ სექტემბრის მდგომარეობით არ ყოფილა არც ერთი დავალიანება, არანაირი გაუცემელი თანხა და ფინანსურად ყველაფერი წესრიგში იყო. ამიტომ, როგორც ოპოზიცია, დეტალურად გავაკონტროლებთ, რას და როგორ შეასრულებს "ქართული ოცნება", - განაცხადა დავით ბაქრაძემ.

კრიტიკის პარალელურად, ბაქრაძე "ნაციონალური მოძრაობისა" და "ქართული ოცნების" მომავალი ურთიერთობების შესახებაც საუბრობს. როგორც დავით ბაქრაძე აღნიშნავს, ყველა იმ საკითხში, რომლებიც ქვეყნის უკეთეს მომავალს სჭირდება, "ნაციონალური მოძრაობა" "ქართულ ოცნებასთან" თანამშრომლობისთვის მზად არის. "არც მე და არც ჩემს მეგობრებს იმის კომპლექსი არ გვაქვს, უმრავლესობასთან თანამშრომლობის იმიტომ შეგვრცხვებს, რომ ვიღაც რაღაცას დაგვებრალებს," - ამბობს ბაქრაძე და შესაძლო საერთო ინტერესების შესახებ საუბრობს: "ღირებულებების შესახებ ყოველთვის ღიად ვსა-

უბრობდით. ჩვენი ღირებულებაა, რომ საქართველო ვეროპულეზი ოჯახის წევრი იყოს და ნატო-ში განწევრიანდეს. თუ "ქართული ოცნება" ამავე ღირებულებაზე დგას, ეს ის საკითხი იქნება, სადაც პირადად მე თანამშრომლობისთვის მზად ვიქნები. ჩვენი ღირებულება ასევე იყო საქართველოს წინსვლა და ის, რომ ქვეყანაში მხედრობი, ქურდული სამყარო და კორუფცია არასდროს დაბრუნდეს."

1 ოქტომბრის არჩევნების შეფასებისას კი დავით ბაქრაძემ აღნიშნა, რომ საპარლამენტო არჩევნები დიდი და სერიოზული გამოცდა იყო, რომელიც ქართულმა სახელმწიფომ ღირსეულად ჩააბარა. "ქართველმა ხალხმა კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ ჩვენ ვართ განვითარებული, დემოკრატიული და ცივილიზებული ერი. მადლობას ვუხდით მას იმ ღირსებისა და ორგანიზებულიობისთვის, რომელიც არჩევნებზე გასმოიჩინა. მადლობა ჩვენს მხარდამჭერებსაც, რომლებსაც "ნაციონალური მოძრაობის" ღირებულებების სჯერათ. 8 წლის განმავლობაში ჩვენ ქართულ სახელმწიფოს და დემოკრატია ვამყარებდით. არჩევნებმა გამოაჩინა, რომ როგორც ქართული სახელმწიფო, ისე დემოკრატია შედგა. "ნაციონალური მოძრაობის" მოვალეობაა, იბრძოლოს იმისთვის, რომ საქართველომ გააგრძელოს წინსვლა და არასდროს დაბრუნდეს უკან. ჩვენ ვართ ის ძალა, რომელიც დღეს ყველას პასუხისმგებლიანი ქვეყნის მაგალითს აძლევს," - აღნიშნა დავით ბაქრაძემ.

მომავალი მთავრობის პროექტი ჰარმონიულ ივანიშვილზე იცის

პირველი გვერდიდან

მე აღვნიშნე მხოლოდ ის, რომ ერთი პირის ინტერესებზე მორგებული საქართველოს კონსტიტუცია შექმნილ პოლიტიკურ ვითარებაში საკმაოდ ბევრ სირთულეს ქმნის და ამ ვითარებაში შესაძლოა, თანამდებობიდან გადადგომა პრეზიდენტისთვის საუკეთესო გამოსავალი იყოს. ამის შესახებ კიდევ ერთხელ ვაცხადებ, რომ ჩვენ არ ვაყენებთ არანაირ პოლიტიკურ ულტიმატუმებს და ქვეყნის საკეთილდღეოდ მზად ვართ, საქართველოს პრეზიდენტთან და მოქმედი მთავრობის სხვა წარმომადგენლებთან დიალოგისა და სამუშაო ვითარებაში სახელმწიფოებრივი საკითხების მოგვარებისთვის," - აღნიშნა ბიძინა ივანიშვილმა.

საქართველოს მოქმედი კონსტიტუცია ახალ საპარლამენტო უმრავლესობასა და ოპოზიციის წარმომადგენელ პრეზიდენტს შორის ურთიერთობებს გარდაუვალს ხდის. კონსულტაციების წარმოების მიზნით შეიქმნა კოალიციის სამუშაო ჯგუფი, რომელიც შედიან ირაკლი ალასანიას, დავით უსუფაშვილი და ირაკლი ლარიაშვილი. "საპარლამენტო არჩევნებში დამაჯერებელი გამარჯვების შემდეგ კოალიცია "ქართული ოცნება" შეუდგა მასზე ქართველი ხალხის მიერ დაკისრებული მოვა-

ლეობების შესრულებას. ჩვენი ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა, უზრუნველვყოთ კონსტიტუციური წესრიგი და სახელმწიფო ორგანოების შეუფერხებელი მუშაობა ხელისუფლების შეცვლის პროცესში. ამასთანავე, ახალი მთავრობის ფორმირებამდე საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა და სახელმწიფო ორგანოების გამართულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება მოქმედ მთავრობას," - განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა.

ქართულ მედიაში ვრცელდებოდა ვერსიები ახალი მთავრობის სავარაუდო კანდიდატების შესახებ. თავად ივანიშვილი აცხადებს, რომ მას უკვე აქვს მთავრობის დაკომპლექტების პირველი პროექტი, რომლის შესახებ ჯერ არავინ იცის და რომელსაც მოგვიანებით თავის გუნდს წარუდგენს. "მთავრობის წევრების კანდიდატების შესახებ ჩემ გარდა არავინ არ იცის. ჩემი ჯგუფის არც ერთმა წევრმა არ იცის, ვის რას ვუპირებ. პირველი პროექტი მე მაქვს, რომელსაც წარვუდგენ ჩემს გუნდს. დავიწყებთ განხილვას და შეიძლება, ძალიან შეიცვალოს," - განაცხადა ივანიშვილმა.

გავრცელდა ინფორმაცია, რომ შესაძლოა, მთავრობის შემადგენლობაში ვიხილოთ "დემოკრატიული მოძრაობის" ლიდერი ნინო ბურჯანაძე. "ბურჯანაძის შესახებ არავითარი გეგმა

არ მაქვს დღესდღეობით," - განაცხადა ივანიშვილმა.

კოალიცია "ქართული ოცნების" ლიდერ დავით უსუფაშვილის განცხადებით, მთავრობის ახალი წევრების შესახებ მედიაში გავრცელებულ ინფორმაციას კოალიციის გეგმებთან საერთო არაფერი აქვს.

როგორც დავით უსუფაშვილმა ჟურნალისტებს განუცხადა, ამჟამად დღის წესრიგში არა მთავრობის დაკომპლექტების, არამედ არჩევნების შესახებ არსებული საჩივრების განხილვაა. "საქართველოში, როგორც ჩანს, დღეს ყველა დაკავებულია ახალი მთავრობის შექმნით, "ქართული ოცნების" გარდა. ამ ეტაპზე "ქართული ოცნების" საზრუნავია იმ საჩივრების განხილვა, რომლებიც მათ არჩევნებზე დაფიქსირებული დარღვევების შესახებ აქვთ. ყველა საჩივარს კანონიერი მეთოდების შესაბამისად განვიხილავთ. რაც შეეხება მთავრობის დაკომპლექტებას, ეს, დაახლოებით, 2 კვირის შემდგომი პროცესია, იქამდე კი ნებისმიერ გვარს ან ნებისმიერ ვერსიას, რომლებიც მედიაში ვრცელდება, "ქართული ოცნების" მოსაზრებულთან საერთო არაფერი აქვთ," - აღნიშნა "რესპუბლიკელების" ლიდერმა დავით უსუფაშვილმა.

რაც შეეხება საკონსულტაციო სამუშაო ჯგუფს, რომელიც მთავრობასთან და პრეზიდენტ-

თან კონტაქტისთვის შეიქმნა, დავით უსუფაშვილის განმარტებით, სამუშაო ჯგუფი მოქმედი მთავრობის წარმომადგენლებსა და პრეზიდენტს პირველივე საჭიროების შემთხვევაში შეხვდება.

უკვე დაგეგმილია ბიძინა ივანიშვილის პირველი საერთაშორისო ვიზიტი, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაიმართება. ივანიშვილის განცხადებით, მან უკვე როგორც ვაშინგტონიდან, ისე ევროპიდან ბევრი ოფიციალური მოწვევა მიიღო.

"კოალიციის წევრებთან ვისაუბრებ იმაზე, რომ მრავალი მოწვევა მაქვს როგორც ვაშინგტონიდან, ასევე ევროპიდან. ორი დღის წინ ქეთრინ ეშტონსაც ვესაუბრე, მაგრამ ოფიციალური მოწვევების მიუხედავად, გადავწყვიტე, ცოტა ხნით ეს ვიზიტი არ განხორციელდეს. როგორც მოგეხსენებათ, აშშ თავად საარჩევნო პროცესშია და არჩევნებისთვის ემზადება, დღეს კი პრეზიდენტის კანდიდატებს შორის პირველი დებატები იმართება. შესაბამისად მივიჩნევთ, რომ საარჩევნო პერიოდში სტუმრობა ფასს დაკარგავდა. ამიტომ, ვიდრე არჩევნები არ ჩაივლის, არ გავემგზავრები. ასევე მიღებულია გადაწყვეტილება, რომ პირველი ვიზიტი არც ერთ სხვა ქვეყანაში არ ჩავაღ - ის ვაშინგტონში გაიმართება," - აღნიშნა ივანიშვილმა.

გრიგოლ ვაშაძე საქართველოში აშშ-ს ელჩს შეხვდა

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი გრიგოლ ვაშაძე საქართველოში აშშ-ს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩს რიჩარდ ნორლანდს შეხვდა. დახურულ კარს მიღმა მიმდინარე საუბრისას, მათ საქართველოში გამართულ საპარლამენტო არჩევნებსა და საქართველო-აშშ-ს პარტნიორულ ურთიერთობებზე იმსჯელეს. დიპლომატებმა აღნიშნეს, რომ ორი ქვეყნის სტრატეგიული კავშირი და თანამშრომლობა უნდა შენარჩუნდეს და გაგრძელდეს.

"საქართველო-აშშ-ს ურთიერთობები გაგრძელდება და რაიმე დრამატულ ცვლილებებს არ ველოთ. ამ საკითხის განხილვის შესაძლებლობა ბიძინა ივანიშვილთანაც მქონდა. არჩევნების პროცესს ყველა ყურადღებით აკვირდება და ხელისუფლების გადაცემის ნორმალურად წარმართვას ელის," - განაცხადა რიჩარდ ნორლანდმა.

გრიგოლ ვაშაძის თქმით კი, კონსტიტუციური გზით ხელისუფლების გადაცემა უახლოეს მომავალში მოხდება.

"ყველაფერი პოზიტიური უნდა შენარჩუნდეს. მათ შორის, საქართველო-აშშ-ს სტრატეგიული ურთიერთობა. ბატონ ნორლანდთან ვისაუბრეთ, თუ როგორ უნდა გაგრძელდეს სტრატეგიაზე მოუშობა და რა უახლოესი ამოცანები იგეგმება ორი ქვეყნის დიპლომატიურ ურთიერთობებში," - განაცხადა ვაშაძემ. მისივე თქმით, მსოფლიო მედიის მთავარი გზავნილია ის, რომ კიდევ ერთხელ დაიმსხვრა საქართველოს არაკეთილმოწყობის მიერ გავრცელებული მითი, თითქოს მიხილ სააკაშვილი მოდერნიზაცია და არა - დემოკრატია.

"საქართველო 2003 წლიდან იქცა განვითარებულ ქვეყნად, რომელსაც ყველა სფეროში უზარმაზარი პროგრესი აქვს. ხოლო ჩვენი ქვეყნის პრეზიდენტი პირადად იქცა იმის გარანტად, რომ ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში მშვიდობიანი კონსტიტუციური გზით ხდება ხელისუფლების გადაცემა," - განაცხადა ვაშაძემ.

ჟურნალისტების შეკითხვას, ითანამშრომლებს თუ არა გრიგოლ ვაშაძე შემოთავაზების შემთხვევაში ახალ მინისტრთა კაბინეტთან, მან უპასუხა, რომ ოფიციალურად განეცხადება "ნაციონალურ მოძრაობაში".

"ყველაფერს აქვს დასაწყისი და დასასრული" - დავით გამყრელიძე პოლიტიკიდან წავიდა

"ახალი მემარჯვენეების" თავმჯდომარემ დავით გამყრელიძემ პარტია დატოვა და პოლიტიკიდან წავიდა. ამის შესახებ გუშინდელ ბრიფინგზე თავად გამყრელიძემ განაცხადა. მისი თქმით, პარტიის თავმჯდომარის მოვალეობას აღმასრულებელი მდივანი რევაზ სოსხაძე შეასრულებს. უახლოეს მომავალში კი "ახალი მემარჯვენეები" შეხვედრას გამართავენ და ახალ თავმჯდომარეს აირჩევენ.

"ერთგული ვარ ჩემი სიტყვის, როგორც ყოველთვის. მე ვთქვი, რომ თუ პარტია ბარიერს ვერ გადალახავდა და პარლამენტში ვერ მოხვდებოდა, პარტიის თავმჯდომარედ ვერ დავერბოდით. ამიტომ, ვტოვებ "ახალი მემარჯვენეების" თავმჯდომარის პოსტს. ეს არის ჩემი ბოლო საჯარო გამოსვლა. ამიერიდან ჟურნალისტებს კომენტარებს აღარ მივცემ, რისთვისაც ბოდიშს ვიხდით. ჩემი აზრით, ყველაფერს აქვს დასაწყისი და დასასრული," - განაცხადა გამყრელიძემ.

"ახალი მემარჯვენეების" უკვე ყოფილი ლიდერი ნუსხს, რომ 1 ოქტომბრის არჩევნების დროს კონსტრუქციული პოლიტიკის ადგილი აღარ დარჩა და ორ გუნდს შორის სერიოზული პოლარიზება მოხდა.

"სამწუხაროდ, საზოგადოებაში ცოტა ადამიანი დარჩა, რომელმაც აქცენტი "მემარჯვენეებზე" და ჩვენს ზომიერ, კონსტრუქციულ პარტიაზე გააკეთა. მინდა, თითოეულ მათგანს მადლობა გადავუხადო," - აღნიშნა გამყრელიძემ.

მან "ქართულ ოცნებას" და პირადად ბიძინა ივანიშვილს გამარჯვება მიულოცა და ქვეყნის საკეთილდღეოდ წარმატება უსურვა.

"ვისურვებდი, რომ "ქართულ ოცნებას" ის უზარმაზარი ნდობა გაემართლებინოს, რაც ხალხისგან მიიღო. იმედი მაქვს, დანაპირები თავისუფალი სასამართლო, მედიისა და ბიზნესის, ასევე, რაც მთავარია, იმის შესახებ, რომ საგარეო პოლიტიკური კურსი არ შეიცვლება, შესრულდება. იმედი მაქვს, რომ საქართველოს წინსვლის მოწმენი გავხდებით," - აღნიშნა გამყრელიძემ.

მან ქართველ ხალხსაც მიულოცა და შენიშნა, რომ საქართველოს ისტორიაში ხელისუფლება არჩევნების გზით პირველად შეიცვალა. გამყრელიძემ იმედი გამოთქვა, რომ ეს შემთხვევა უკანასკნელი არ იქნება და ხელისუფლების არჩევნებით შეცვლა პრაქტიკად იქცევა.

"ახალი მემარჯვენეების" ყოფილმა თავმჯდომარემ საქართველოს პრეზიდენტის გამოსვლაზეც ისაუბრა და განაცხადა, რომ ეს მიხილ სააკაშვილის ერთ-ერთი ღირსეული ნაბიჯი იყო. მან აღნიშნა, რომ რვა წლის განმავლობაში სააკაშვილის მწვავე ოპოზიციონერი იყო და ყოველთვის მიაჩნდა, რომ არასწორი მეთოდებით მოქმედების გამო ძალიან ბევრი შეცდომა დაუშვა.

"მაგრამ გუშინდელი მისი ნაბიჯი ერთ-ერთი ღირსეული ნაბიჯი იყო არა მხოლოდ მისთვის, არამედ ჩვენი ქვეყნისთვის. ვერასდროს წარმოვიდგენდი, რომ ვნახავდი სააკაშვილს ამ გამოსვლით, როდესაც სხვას გამარჯვებას მიულოცავდა და ღიად ოპოზიციაში გადავიდოდა," - აღნიშნა გამყრელიძემ და დასძინა, რომ მისი, სააკაშვილმა და მთლიანად "ნაციონალური მოძრაობამ" ეს სახე და პოზიცია შეინარჩუნონ და პარლამენტი, მინიმუმ, ორპოლუსიანი, ორპარტიული და კონკურენტუნარიანი იყოს.

საბარეო ვალი ზრდას განაგრძობს

ენო ნარეკაშვილი

საქართველოს საგარეო ვალი მხოლოდ აგვისტოში 122,2 მლნ დოლარით - 4,29 მლრდ დოლარამდე გაიზარდა. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციით, საქართველოს სახელმწიფო საგარეო ვალის მოცულობამ მიმდინარე წლის 31 აგვისტოსთვის 4,29 მლრდ აშშ დოლარი შეადგინა. აქედან 3,81 მლრდ დოლარი უშუალოდ მთავრობის საგარეო ვალია, ხოლო 480,327 მლნ დოლარი - ეროვნული ბანკის.

ივლისის ბოლოსთვის მთავრობის საგარეო ვალი 3,694 მლრდ დოლარი იყო, ხოლო ეროვნული ბანკის - 478,122 მლნ დოლარი. გასული წლის აგვისტოს ბოლოსთვის კი მთავრობის საგარეო კრედიტორების 3,588 მლრდ დოლარი მართებდა, ეროვნულ ბანკს - 659,838 მლნ დოლარი. ეს ციფრები მნიშვნელოვნად აღემატება საბიუჯეტო შემოსავლებისა და, მათ შორის, საგადასახადო შემოსავლების ზრდის ტემპს.

ეროვნული ბანკის ერთდერთი საგარეო კრედიტორი საერთაშორისო სავალუტო ფონდია, რომლის მიმართ მთავრობასაც აქვს დავალიანება და მიმდინარე წლის აგვისტოს ბოლოსთვის ეს ციფრი 392,526 მლნ დოლარით განისაზღვრება. მთლიანობაში, მთავრობის დავალიანება საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ აგვისტოს ბოლოსთვის 2,568 მლრდ დოლარია.

ეს, რა თქმა უნდა, საქართველოსთვის დიდი პრობლემაა. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ აუქციონიდან აუქციონამდე გასაყიდად გამოტანილი ობლიგაციების მოცულობაც იზრდება და საშუალო შენონილი საპროცენტო განაკვეთიც.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო არის ერთდერთი სახელმ-

ნიფო უწყება, რომელიც უფლებამოსილია, მოიზიდოს სახელმწიფო სესხები უცხო ქვეყნების მთავრობებიდან და რეგიონული და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან. 2008 წელს ფინანსთა სამინისტრომ ევროობლიგაციების სადებიუტო გამოშვება განახორციელა. 2011 წელს საქართველომ გამოუშვა მეორე, ამჯერად 10-წლიანი ევროობლიგაცია. ამ ტრანზაქციის ფარგლებში მოხდა 2008 წელს გამოშვებული 5-წლიანი ევროობლიგაციის წინსწრებით გამოსყიდვა, რამაც 2013 წელს ერთჯერადად გადასახდელი ძირითადი თანხა შეამცირა.

ალსანიშნავია, რომ ვალის მოცულობა და მისი ფარდობითი მაჩ-

ვენებლების სტანდარტებში მოქცევა ყველა ქვეყნისთვის ფინანსური და ეკონომიკური პოლიტიკის მნიშვნელოვანი ნაწილია და ამ საკითხის აქტუალურობას ხაზი ევროზონის სავალ კრიზისმა კიდევ ერთხელ გაუსვა.

კომპანია "ჯორჯიან ბიზნეს ინსაითის" დირექტორის ირაკლი ლექვიანიძის თქმით, "საყურადღებოა ის გარემოება, რომ ვალი კი არ მცირდება, არამედ იზრდება. არის ქვეყნები, რომლებსაც დიდი ვალი აქვთ, მაგრამ მათ გადახდის უნარი გააჩნიათ. საქართველო გადახდისუნარიანობის თვალსაზრისით სუსტ მდგომარეობაშია. საგარეო ვალი მუდმივად მზარდ რეჟიმში არ უნდა იყოს, რადგანაც ასეთ შემთხვევაში

ვალი აუცილებლად მივა იმ წერტილამდე, რომლის დროსაც ჩვენც საბერძნეთის, იტალიის, პორტუგალიისა და სხვა ქვეყნების მსგავს მდგომარეობაში აღმოვჩნდებით. ზრდის ტენდენცია უნდა შეჩერდეს და ვალის მართვის მენეჯმენტი უფრო მაღალ დონეზე იქნას აყვანილი".

2012 წლის მეორე კვარტალში, წინა კვარტალთან შედარებით, საქართველოს მთლიანი საგარეო ვალი 389,7 მლნ აშშ დოლარით (636,3 მლნ ლარით) გაიზარდა. აქედან, ოპერაციული ცვლილების გამო, ვალი 539,2 მლნ აშშ დოლარით (880,3 მლნ ლარით) გაიზარდა, ფასის ცვლილების შედეგად - 14,0 მლნ აშშ დოლარით (22,8 მლნ ლარით), საკურსო ცვლილებებისა და სხვა

ცვლილების გამო კი, შესაბამისად, 119,9 მლნ აშშ დოლარით (195,7 მლნ ლარით) და 43,5 მლნ აშშ დოლარით (71,0 მლნ ლარით) შემცირდა. საბოლოო ჯამში, საქართველო სერიოზული გამოწვევის წინაშე დგას. მიუხედავად თვითშეზღუდვისა, რომელიც საქართველოს კონსტიტუციით განისაზღვრება და რომლის თანახმადაც სახელმწიფო ვალმა მშპ-ს 60 პროცენტს არ უნდა გადააჭარბოს, ბოლო წლებში ვალის ზრდის ტემპი მშპ-ს ზრდის ტემპს აჭარბებს. უკანასკნელი 15 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო საგარეო ვალი დაახლოებით 4-ჯერ გაიზარდა (1996 წელს იგი მშპ-ს 44 პროცენტი გახლდათ, 2010 წლის ბოლოს მისი მოცულობა მშპ-ს დაახლოებით 1/3 იყო).

ირაკლი ლექვიანიძე აღნიშნავს, ქვეყნის მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში საგარეო ვალის წლის ბოლომდე შემცირება რომ მოხდეს, ან მშპ უნდა გაეზარდოს დიდი პროცენტით (იმაზე დიდი პროცენტით, ვიდრე ვალი გაიზარდება), ან ვალი შევამციროთ. მაგრამ ჯერჯერობით ვალი იზრდება.

ალსანიშნავია, რომ განვითარებული ქვეყნებისათვის სახელმწიფო ვალი იშვიათად იყოფა საშინაო და საგარეო ვალად. ამ ქვეყნებში ფინანსური ბაზრების განვითარება და განვითარებულობა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისადმი (რაც ვალის აღების, პრაქტიკულად, ერთდერთი ფორმაა) როგორც ქვეყნის რეზიდენტი, ისე არარეზიდენტი პირების ერთნაირ ან თითქმის ერთნაირ მიღწევადობას უზრუნველყოფს და ამიტომაც რთულია იმ ზღვრის გაგება, რომელიც კრედიტორებს რეზიდენტობის მიხედვით დაჰყოფს. სამწუხაროდ, საქართველო ამგვარი ქვეყნების რიცხვში არ ხვდება.

მთავრობამ 2013 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები წარმოადგინა

საქართველოს 2013 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი 7 234.0 მლნ. ლარით განისაზღვრა. როგორც 2013 წლის ბიუჯეტის პროექტის განმარტებით ბარათშია აღნიშნული, 2013 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადების საპროგნოზო მაჩვენებელი 6 730.0 მლნ ლარით განისაზღვრა და მთლიანი შიდა პროდუქტის 23.0% შეადგენს.

გადასახადების საპროგნოზო მაჩვენებლები ცალკეული გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია: საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 1 583.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ის 5.4 პროცენტია და 2012 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 0.9 პროცენტით მცირდება;

მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 994.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ის 3.4 პროცენტია და 2012 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 10,4 პროცენტით იზრდება;

დამატებული ღირებულების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 3 323,0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ის 11.3 პროცენტს შეადგენს და 2012 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 10,3 პროცენტით იზრდება;

აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 670.0 მლნ ლარის ოდენობით, რაც მშპ-ის 2.3 პროცენტს შეადგენს და 2012 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელთან 4,0

პროცენტით იზრდება; იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 125.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ის 0.4 პროცენტს შეადგენს და 2012

წლის საპროგნოზო მაჩვენებელთან შედარებით 25,0 პროცენტით იზრდება. სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 35.0 მლნ ლარით.

2013 წლისთვის გრანტების საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 154.0 მლნ ლარით, მათ შორის საბიუჯეტო გრანტები 52.0 მლნ ლარი, ხოლო საინვესტიციო (ხარჯზე

მიმზღული) გრანტები 102.0 მლნ ლარი. 2013 წლისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 350.0 მლნ ლარის ოდენობით.

2013 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტით "სხვა ხარჯების" მუხლით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა ღონისძიებების მიხედვით შემდგენიანად ნაწილდება: ზოგადი განათლება 32.8%, რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია 15.4 პროცენტი, სარეზერვო ფონდები 9.1 პროცენტი, სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა 8.5 პროცენტი, უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა 7.0 პროცენტი

დევნილთა მხარდაჭერა 6.3%, წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია 5.5 პროცენტი, ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია 3.4 პროცენტი, არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები, პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება 3.2 პროცენტი, საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება 1.1 პროცენტი, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის პროგრამა 0.3 პროცენტი, მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა 0.3 პროცენტი და სხვადასხვა ღონისძიებები 7.1 პროცენტი.

აფეთქებათა სერია ალექსოვი

ხათუნა ბაზიანი

აფეთქებათა ძლიერ სერიას ალექსოვი მსხვერპლი მოჰყვა. დაღუპულია 40-ზე მეტი ადამიანი. დაშავებულია 120 კაცი, რომელთა უმრავლესობაც მშვიდობიანი მოქალაქეა. ექიმების განცხადებით, მსხვერპლის რიცხვი, შესაძლოა, კიდევ გაიზარდოს. ინციდენტები ქალაქის იმ ნაწილში მოხდა, რომელსაც სამთავრობო ძალები აკონტროლებენ. ოფიცერთა კლუბსა და სასტუმროსთან გაჩერებულ ავტომობილებში ჩამონტაჟებული ნაღმები ამოქმედდა. სერიოზულად დაზიანდა ახლომდებარე შენობა-ნაგებობებიც, გაჩნდა ხანძრის რამდენიმე კერა. ტელეარხ "ალ-ჯაზირას" ინფორმაციით, მთლიანად დაინვა ოფიცერთა კლუბი.

სოციალურ ქსელებში გავრცელებული ინფორმაციით, განხორციელებულ აქტებზე პასუხისმგებლობა საკუთარ თავზე ამბობებულთა ორმა დაჯგუფებამ აიღო. ექსპერტთა შეფასებით, ტერაქტებს "ალ-კაიდას" სტილის "ჯიჰადის" ჯგუფის ხელნერა ემჩნევა, რომელთა ნაწილიც, სირიის სამთავრობო მედიის ცნობით, სამოქალაქო ომში ჩაება და ამბობებულებს მიემხრო. ერთ-ერთ იმ ჯგუფთან, რომელმაც პასუხისმგებლობა აიღო მომხდარზე, ექსპერტების განცხადებით, "ჯაბათ ალ-ნუსრა" ანუ იგივე "გამარჯვების ფრონტი". თუმცა სირიის ოპოზიცია ტერორისტებთან კავშირში ბრალდებას უარყოფს.

სირიის სიდიდით მეორე ქალაქი რეგულარული არმიისა და "სირიის თავისუფალი არმიის" ბრძოლის ველად ორი თვეა რაც გადაიქცა. ამ დროის განმავლობაში კი სირიის კომერციული დედაქალაქის მრავალი კვარტალი ნანგრევებად იქცა, ათი ათასობით ადამიანმა კი დროებით თავშესაფარს მიაპყრა. რაც შეეხება თავად რეჟიმის

წინააღმდეგ მიმართულ დაპირისპირებას ქვეყანაში, იგი 18 თვეა გრძელდება. რაც ქალაქებში სამოქალაქო ომმა და ზოგიერთ დასახლებულ პუნქტში სპორადულმა ბრძოლებმა მოსახლეობის ყველა ფენაზე იქონია უარყოფითი გავლენა. გარდა იმისა, რომ ქვეყანა ასობით ათასმა მოქალაქემ დატოვა და თავი მეზობელ ქვეყნებს შეაფარა ლტოლვილის სტატუსით, სირიაში დარჩენილებს უკვე აღარც დანაზოგი ჰყოფნით თავის გასატანად. სამოქალაქო ომს ჰუმანიტარული კრიზისიც დაემატა. დამასკოს ძველ უბანში, რომელიც ერთადერთი ადგილია, რომლისთვისაც ომს ჯერ დაღი არ დაუს-

ვამს, ერთი შეხედვით, თითქოს ყველაფერი უცვლელადაა, მაგრამ ადგილობრივები ამბობენ, რომ აქ თუ ადრე სიცოცხლე ჩქეფდა და უამრავი ტურისტი ირეოდა, ახლა აქა-იქ თუ მოკრავ ადამიანებს თვალს, რომლებიც უკიდურესად საჭირო ნივთის შესაძენად თუ მიდიან ბაზარში. სირიულ ოჯახებს ფული აუცილებელ პროდუქტებზეც აღარ ჰყოფნით, ჭიქა ნატურალური წვენი კი ნამდვილ ფუფუნებად არის ქცეული. სამაგიეროდ, დიდი რიგებია კვარტლებში სახელდახელოდ გახსნილ ჰუმანიტარულ ცენტრებთან.

ქვეყანაში მდგომარეობა კიდევ უფრო გაართულა იმ ფაქტმა, რომ,

არაერთი მოწოდების მიუხედავად, ასადმა უარი თქვა სამშვიდობო მოლაპარაკებებზე, ყოფილმა პრემიერმა ჰიჯაბმა კი უარი თავად პრეზიდენტ ასადზე განაცხადა. ივლისის მასშტაბური ტერაქტის შემდეგ, რასაც ასადის მთავრობის რამდენიმე მაღალჩინოსანი შეენიშნა, რიად ჰიჯაბმა სამშობლო დატოვა და უცხოეთში მყოფ ოპოზიციონერ თანამოქალაქეებს შეუერთდა. ასადის მხრიდან მოლაპარაკებებზე უარის მოტივებზე რიად ჰიჯაბი ტელეკომპანია "ალ-არაბიას" ესაუბრა. "ასადი ოპოზიციასთან მოლაპარაკებების იდეას გაღიზიანებით შეხვდა. მან უარი თქვა დიალოგის ნებისმიერ ფორ-

მაზე როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე სირიის ფარგლებს მიღმა. პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ არ აპირებს მოლაპარაკებებს დანაწევრებულ ოპოზიციასთან, რომელსაც, ამავდროულად, ფარული განზრახვა და გეგმები აქვს. ამაში, რასაკვირველია, იგულისხმება მისი ჩამოგდების საფრთხე. ამ ოპოზიციის პატრიოტული მოტივები არ ამოძრავებს და თანაც შეიარაღებულია. ჩვენ ყველანი შოკში ვიყავით, როდესაც ამ სიტყვების მოსმენის შემდეგ პრეზიდენტის სასახლეს ვტოვებდით. პრაქტიკულად, ყოველგვარი იმედი დავკარგეთ, მით უმეტეს, ბოლო დღეებში, როდესაც "სირიის თავისუფალი არმია" ქალაქ ალექსოს 70 პროცენტს აკონტროლებდა," - განაცხადა ინტერვიუში სირიის ყოფილმა პრემიერ-მინისტრმა, რომელსაც ჟურნალისტი პრეზიდენტ ბაშარ ალ-ასადთან ბოლო საუბრის შინაარსის გახსენება სთხოვა. ჰიჯაბის თქმით, მოლაპარაკების ყველა მცდელობა საბოლოოდ დაასამარა ივლისის ტერაქტმა, რომლის დროსაც თავდაცვის მინისტრი დაუდ რაჯა და მისი მოადგილე, იმავდროულად ასადის სიძე ასევე შაუქათი დაიღუპნენ.

ბაშარ ალ-ასადის რეჟიმის სისასტიკის წინააღმდეგ ამბოხი, რომელიც შეიარაღებულ კონფლიქტში მალევე გადაიზარდა, 2011 წლის მარტიდან დაიწყო. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისა და, ზოგადად, დასავლური და აზიური სახელმწიფოების მხრიდან კონფლიქტის შეწყვეტისკენ მოწოდების მიუხედავად, სამოქალაქო ომი სირიაში დღემდე გრძელდება. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მონაცემებით, მსხვერპლის რაოდენობამ, დიდი ხანია, 20 ათას კაცს გადააჭარბა, ამბოხებულების მონაცემებით კი, დაღუპულთა რაოდენობა მეტსაც - 27 ათასსაც გასცდა.

ბიზნესი

პლანეტის აქვსი "პირქარი", რომლისც აკონომიკას გააჩრებს

თინა ბავაძე

შესაძლებელია თუ არა, ეკონომიკური ზრდა მუდმივად გაგრძელდეს? ამ კითხვას ეკონომისტები საკუთარ თავს უკანასკნელი ორასი წლის განმავლობაში უსვამენ.

როგორც ჩანს, ამ კითხვას პასუხი გასული საუკუნის 50-იან წლებში ეკონომისტმა რობერტ სოლოიმ გასცა. პასუხი დადებითი იყო: დიას, თეორიულად, ეკონომიკური ზრდა შეიძლება გაგრძელდეს იქამდე, სანამ კაცობრიობა იარსებებს. 1987 წელს სოლოის მიენიჭა ნობელის პრემია მათემატიკური მოდელების შექმნისთვის, რომლებმაც ეს მოსაზრება დაადასტურა.

მეცნიერმა ფორმულაში ჩართო

ეკონომიკური ზრდა, რომელსაც ჰქონდა ორი პარამეტრი - შრომა და კაპიტალი, და მესამე - ტექნიკური პროგრესი. მან დაამტკიცა, რომ ეკონომიკის გამოშვების მოცულობა დამოკიდებულია არა მხოლოდ შრომასა და კაპიტალზე, არამედ მათი ხარისხობრივ ცვლილებებზე, რომლებიც ტექნიკური პროგრესის სახით გვევლინება.

ამ სამი პარამეტრისგან შემდგარი მოდელის გარკვეული პირობების დაცვით გამოყენების შემთხვევაში, კაცობრიობას მუდმივი ეკონომიკური ზრდა გარანტირებული აქვს.

მაგრამ დღეს, ბოლო 70 წლის განმავლობაში ყველაზე მძიმე კრიზისის დროს, რობერტ გორდონს Northwestern University-დან სურს,

სოლოის მოდელის შემართება ეჭვქვეშ დააყენოს: სწრაფი ეკონომიკური ზრდა, დაახლოებით, ბოლო 250 წლის მანძილზე, განსაკუთრებ-

ული და უნიკალური მომენტი იყო კაცობრიობის ისტორიაში. ჩემი თვალსაზრისით, მსგავსი რამ ასობით და ათასობით წელი აღარ განმეორდება.

გორდონი სწავლობდა ბრიტანეთის ეკონომიკის ზრდას 1300 წლიდან და რაღაც მომენტში - აშშ-ს ეკონომიკასაც, რომელმაც მსოფლიო ლიდერობა XX საუკუნის პირველ წლებში მოიპოვა და 2007 წლამდე გაგრძელდა.

1750 წლამდე მსოფლიოში არანაირი ეკონომიკური ზრდა არ იყო. დიდ ბრიტანეთში, 1300 წლიდან მოყოლებული, მხოლოდ 0,2 პროცენტს შეადგენდა და ქვეყნის ეკონომიკური ტემპი მკვეთრად დაჩქარდა მხოლოდ 1750 წლის შემდეგ. ახლა ის კვლავ შენედა. დიდ

ბრიტანეთს ვერ შევლის რიგით მესამე სამეცნიერო პარამეტრი - ტექნოლოგიური რევოლუცია, რომელიც 2004 წელს დასრულდა.

გორდონი დარწმუნებულია, რომ აშშ ეკონომიკის ზრდას შემდეგ საუკუნეში დაუბრუნდება საწყისი დონით - 0,2-პროცენტიანი მატება წელიწადში. ამ უსუსური ზრდის მიუხედავად, შტატები არ გახდება მსოფლიო პერიფერია - ის დარჩება პლანეტის ყველაზე დიდი ეკონომიკის მქონე ქვეყნად და მამოძრავებელ ძალად.

"პლანეტის ეკონომიკას გააჩრებს ექვსი "პირქარი" - ექვსი გლობალური ტენდენციების შექმნილი იმპულსი, რომლის ნინაშეც კაცობრიობა უძღვრი იქნება," - იწინასწარმეტყველა მეცნიერმა.

რუსეთს "საბინაო საინვესტიციო იმიჯი" აქვს

თინა ბავაძე

ჩილესა და რუსეთს შორის დიდი მსგავსებაა, თუმცა ამას ძალიან ცოტა ადამიანი თუ ამჩნევს. უცნაურად ჟღერს, როცა ჩილე ინვესტირებში დადებით - წარმატების, სტაბილურობისა და გამჭვირვალობის ასოციაციებს ინვესტს, - წერს "ფაინანსელ ტაიმსი".

რუსეთს კი, ზოგიერთი ანალიტიკოსის აზრით, "საშინელი საინვესტიციო იმიჯი" აქვს, მაგრამ მაიკლ ო'ფლინმა, UFG Asset Management-დან, მაინც იპოვა მსგავსება, რომლის შესახებაც სანტიაგოს კონფერენციაზე განაცხადა.

ჩილე და რუსეთი - ნედლეულის მქონე ქვეყნებია სტაბილური ეკონომიკითა და ინფლაციის დაბალი

დონით. ო'ფლინის აზრით, კორუფციის პრობლემა რუსეთში გაზვიადებულია. ამ ქვეყნას მხოლოდ კარგი პიარი სჭირდება.

"რუსეთში ინვესტორები იაფი აქტივებითა და საფონდო ბაზრით უნდა მოვიზიდოთ, რომელიც ბოლო ათი წლის განმავლობაში ბევრად უკეთეს შედეგებს აჩვენებს, ვიდრე ინვესტორების უმეტესობა მიიჩნევდა. რუსეთის სახელმწიფო ვალი

მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ მხოლოდ 10 პროცენტია, არ არსებობს კონტროლი კაპიტალის ნაკადებზე, დაბალია გადასახადები," - ასეთ რეკლამას უწევს ექსპერტი რუსეთს, რომელიც კომპანიის პოსტონის განყოფილებას ხელმძღვანელობს აშშ-ში.

ამიტომ ო'ფლინი ცდილობს, რუსეთში ჩილეს საპენსიო ფონდები მოიზიდოს. მათ უფლება აქვთ,

უცხოეთში აქტივების 80 პროცენტის ინვესტირება მოახდინონ. ამ მიზნით საზღვარგარეთ 52 მილიარდი დოლარის ინვესტიცია უკვე განხორციელდა.

UFG Asset Management საინვესტიციო კომანიაა, რომელიც რუსეთში ინვესტიციების მოზიდვით არის დაკავებული. უკვე განხორციელებული აქვს 1,2 მილიარდი დოლარის ინვესტიციები.

ყირგიზეთში პარლამენტში შეჭრის მცდელობა აღკვეთის

ივანე შილაკაძე

გუშინ ყირგიზეთის დედაქალაქ ბიშკეკში სერიოზული შეტაკება მოხდა მომიტინგეთა ჯგუფებსა და პოლიციას შორის. საპროტესტო აქციის მონაწილეებმა პარლამენტის შენობაში შეჭრა სცადეს, მათ ჩამოხსნეს რკინის ალყაფი, ნაწილი იქამდე ლბეზე გადარბოძა მოახერხა, თუმცა პოლიციამ და უშიშროების სამსახურებმა მათი შეჩერება სპეცსაშუალებების გამოყენებით შეძლეს. მომიტინგეთა ნაწილი დაპატიმრებულია, დანარჩენებს ეძებენ. ხელისუფლების განცხადებით, პროვოკაციის უკან ოპოზიციური პარტია დგას.

ყველაფერი მშვიდობიანი მიტინგით დაიწყო. ხალხი ოქროსა და ვერცხლის უმსხვილესი საბადოს "კუმტორის" ნაციონალიზაციას მოითხოვდა. ამ კომპანიის აქციების 100 პროცენტის კანადურ "Centerra Gold"-ს ეკუთვნის. ეს არის ოქროს მოპოვებელი კომპანია, რომელიც, ყირგიზეთის გარდა, საბადოს ამუშავებს მონღოლეთში, გეოლოგიურ დაზვერვას აწარმოებს რუსეთში, თურქეთსა და აშშ-ში. ამ კომპანიის ყირგიზეთის ბიუჯეტში ყველაზე დიდი თანხა შეაქვს. ის უზრუნველყოფს ქვეყნის მშპ-ს 10 პროცენტს, ნარმოების მეოთხედს და ექსპორტის მესამედს. საბადოს მუშაობის პერიოდში მოპოვებულია 258,6 ტონა ოქრო და 78,5 ტონა ვერცხლი. ცოტა ხნის წინ ყირგიზეთის პარლამენტის "ფორგოკუ კენეის" კომისიამ მის მუშაობაში ბევრი დარღვევა აღმოაჩინა. "Kumtor Operating Co" ყველა ბრალდებას უარყოფს და აცხადებს, რომ

მოსახლეობას საბადოს მფლობელებთან პრეტენზიები წინა წლებშივე ჰქონდა. მიმდებარე დასახლებული პუნქტების მცხოვრებლებმა 2010 წელს გადაკეტეს საბადოსკენ მიმავალი გზა და ამ კომპანიის მიერ ეკოლოგიისთვის გაღებული თანხების რამდენჯერმე გაზრდას მოითხოვედნენ.

3 ოქტომბერს მშვიდობიანი მიტინგი ბიშკეკის ცენტრში ყველაფერი გართულებების გარე-

შე დაიწყო. ამ მოედანზე მდებარეობს პარლამენტის შენობა და პრეზიდენტის რეზიდენცია. თავიდან აქციაში დაახლოებით 150 კაცი მონაწილეობდა და შემდეგ მათი რაოდენობა ნელ-ნელა გაიზარდა, ორგანიზატორებს იმედი ჰქონდათ, რომ მათი რაოდენობა 3000 კაცს მიიწვევდა, თუმცა, პოლიციის შეფასებით, მხოლოდ 600-700 კაცი მოგროვდა. ხალხი მოითხოვდა პარლამენტის თავმჯდომარის ასილბეკ შენბეკოვისა და პრემიერ-მინისტრ ფანტოროვს სატიზაციის მათთან გასვლას და მიტინგზე სიტყვით გამოსვლას. პრეზიდენტი აღმაშტაბე ატამბაევი შევბუღებაში იმყოფება და თურქეთში ისვენებს. ის საქმის კურსში ჩაყენეს და ყირგიზეთში, საგარაუდოდ, დღეს დაბრუნდება.

შემდეგ მიტინგზე უკვე გაისმა საშიში პროვოკაციული ლო-

ზუნგები, კერძოდ, ხელისუფლების ხელში ჩაგდება და პარლამენტში შეჭრის თაობაზე. დაახლოებით 50-მა კაცმა, დეპუტატ კამჩიბეკ ტაშიევის ხელმძღვანელობით, რკინის ქიშკარი ჩამოხსნა. მათ შენობაში შეჭრაც სცადეს. ხალხის ნაწილი ლბეზეც გადაძვრა. პოლიციამ მათ წინააღმდეგ რეზინის ტყვიები (სხვა მონაცემებით, რეზინის საფანტი), ხმოვანი ხელყუმბარები, რეზინის ხელკეტები და ცრემლსადენი გაზი გამოიყენა. მომიტინგეებმა მათ ქვები დაუშინეს. დაშავებულია 10 კაცი, მათ შორის, ორი პოლიციელი. რამდენიმე კაცი დაჭრილია, სამართალდამცავები აცხადებენ, რომ მათ რეზინის ტყვიები მოხვდათ. ძალოვნებმა, პრინციპში, უპრობლემოდ შეძლეს ხალხის გაფანტვა და მოედნის განმენდა. სამთავრობო შენობის გარშემო დაყენებულია დამატებითი დაცვა - სპეცრაზმი და ცხენოსანი პოლიცია. პარალელურად, განხორციელდა დეპუტატების ევაკუაცია.

სამართალდამცავებმა უკვე დაიწყეს ხალხის დაკავება და დაკითხვა. ორგანიზატორების ვინაობა მათ არ დაუსახელებიათ. შსს მინისტრმა ზარიბეკ რისალიევმა განაცხადა, რომ პასუხისმგებლობა მომხდარზე მთლიანად ეკისრება ოპოზიციური ფრაქციის "ატა-ყურტის" (სამშობლო) ხელმძღვანელს სადირ ფაპაროვს, რომელიც იმ დროს პარლამენტის სხდომას ესწრებოდა. კამჩიბეკ ტაშიევიც მისი თანამებრძოლია. ეს წინა, განდევნილი პრეზიდენტის - ყურმანბეკ ბაკიევის ყოფილი მხარდამჭერი პარტიაა. მინისტრის სიტყვებით, მათ ეკუთვნოდათ მოწოდება ხელისუფლების ხელში ჩაგდების თაობაზე.

სასაქლო ნიგერიის სტადენტურ ქალაქში

სალომე ჯანიასვილი

ნიგერიის სამართალდამცავების ინფორმაციით, ქალაქ მუბში შეიარაღებულმა პირებმა სტუდენტურ საერთო საცხოვრებელში, ოლონდ კამპუსის გარეთ, სულ ცოტა, 26 ადამიანი დახოცეს, ძირითადად, სტუდენტები. კიდევ 15 კაცი დაჭრილია. ტრაგედია ქვეყნის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში მოხდა.

პოლიციის წარმომადგენელმა მოჰამედ იბრაჰიმმა განაცხადა, რომ გარდაცვლილთა შორის 20-ზე მეტი სტუდენტია, რომელთაც თავდასხმელები სახელებით მიმართავდნენ. ერთ-ერთი ადგილობრივი მცხოვრების განცხადებით, მინიმუმ 40 ადამიანი ან დახვრიტეს, ან დანებით დაჩეხეს. თავდასხმა მოხდა რადიკალური დაჯგუფება "ბოკო ჰარამის" წინააღმდეგ განხორციელებული ოპერაციიდან რამდენიმე დღის შემდეგ. ზოგიერთი მცხოვრები თავდასხმას სტუდენტურ პროვოკაციებში არსებულ კონფლიქტს უკავშირებს.

ნიგერიაში სტუდენტური მოძრაობა სისხლიანი ისტორიებით მდიდარია, მაგრამ თუ აღმოჩნდება, რომ ეს თავდასხმა მართლაც სტუდენტურ კონფლიქტს უკავშირდება, ეს გახდება ყველაზე მძიმე ეპიზოდი მათი სისხლიანი შეტაკებების ისტორიაში.

"ბი-ბი-სის" კორესპონდენტი ნიგერიაში იულ როსი აცხადებს, რომ მობილური კავშირი მუბში მას შემდეგ არ მუშაობს, რაც დაჯგუფება "ბოკო ჰარამმა," სადგური ააფეთქა. ამიტომ ინ-

ფორმაციის მიღება იმ ქალაქიდან, სადაც დანაშაული მოხდა, საკმაოდ რთულია. შტატ ადამავას პოლიციის წარმომადგენელმა, რომელიც ტრაგედიის ადგილზე თავად ჩავიდა, განაცხადა, რომ ხელისუფლება მომხდართან დაკავშირებით გამოძიებას ჩაატარებს. ტრაგედიის მიზეზი ჯერ კიდევ უცნობია. პოლიციის წარმომადგენლის განცხადებით, თავდასხმელები მსხვერპლებს იცნობდნენ: "ისინი სახელებით იძახებდნენ მსხვერპლს და კლავდნენ". ერთ-ერთმა ადგილობრივმა მცხოვრებმა, რომელმაც ანონიმურად დარჩენა ისურვა, "ბი-ბი-სისთან" საუბარში აღნიშნა, რომ ადამიანებმა, რომლებიც სამხედრო ფორმაში იყვნენ გამოწყობილები, სტუდენტები ოთახებიდან გამოიყვანეს და სახელების დასახე-

ლება უბრძანეს. ამის შემდეგ ზოგიერთს ესროდნენ, ზოგიერთს კი დანით აყენებდნენ ჩოლობებს. დალუპულთა ცხედრები შენობის გვერდით ელაგა. ამ ადამიანის განცხადებით, ძალადობის მიზეზები გაურკვეველია. დალუპულთა შორის არიან როგორც ქრისტიანები, ისე მუსულმანები. "ყველა შეშინებულია," - განაცხადა მან და დასძინა, რომ ხოცვა-ჟლეტა დაახლოებით 2 საათს გრძელდებოდა. მისი თქმით, ქალაქს ბევრი სტუდენტი ტოვებს. ხელი-სუფლებამ ქალაქში კომენდანტის საათი შემოიღო და მოსახლეობას უბრძანა, საკუთარ სახლებში დარჩენილიყვნენ. მიუხედავად იმისა, რომ მკველელობები რამდენიმე საათის განმავლობაში გრძელდებოდა, პოლიციამ ან არ მიამ ვერ შეძლეს, დამნაშავეებისთვის ხელი შეემაღლა. უნივერსი-

ტეტი დროებით დახურულია.

გასულ კვირას ნიგერიის არმიამ ქალაქ მუბში მასშტაბური ოპერაცია ჩაატარა, რის შედეგადაც ათობით ადამიანი დააკავეს, რომელთაც დაჯგუფება "ბოკო ჰარამთან" კავშირი ედებათ ბრალად.

გავრცელდა ინფორმაცია, რომ უნივერსიტეტს ჰქონდა ინფორმაცია შესაძლო თავდასხმაზე. ცოტა ხნით ადრე კამპუსის ტერიტორიაზე იპოვეს ნერილი, რომელიც უნივერსიტეტს სტუდენტების ევაკუაციისა და სამშაბათს ლექციების გაუქმებისკენ მოუწოდებდა. ეს ინფორმაცია კოლეჯის წარმომადგენელმაც დაადასტურა, მაგრამ რადგან თავდასხმა კამპუსის გარეთ მოხდა, მისი ხელმძღვანელობა მომხდარის შესახებ კომენტარს ჯერ-ჯერობით არ აკეთებს.

გერჯერობით არც ერთ დაჯგუფებას დანაშაულზე პასუხისმგებლობა საკუთარ თავზე არ აუღია. თავის მხრივ, ხელისუფლება მიიჩნევს, რომ ამ იცინდენტი უკან დაჯგუფება "ბოკო ჰარამი" დგას. ამ უკანასკნელების წარმომადგენლებს მუბში მომხდარი მოვლენების შესახებ კომენტარი არ გაუკეთებიათ. ამ დაჯგუფების თავდასხმების შედეგად ნიგერიის ცენტრალურ და ჩრდილოეთ რაიონებში ათასობით ადამიანი დაიღუპა. "ბოკო ჰარამი" ადგილობრივ ენაზე ნიშნავს - "დასავლური განათლება ცოდვაა". ეს ისლამისტური გაერთიანება იბრძვის საერო განათლების წინააღმდეგ, ასევე, ნიგერიაში შარიათის წესების შემოღებისთვის. ისინი, ძირითადად, ქვეყნის ჩრდილოეთ და ცენტრალურ რაიონებში დათარეშდებიან.

ირანი ურანის 60 პროცენტამდე გამდიდრებით იმუქრება

გუშინ ირანელმა კანონმდებელმა განაცხადა, რომ ქვეყანა ურანის 60 პროცენტამდე გაამდიდრებს, თუ ქვეყნის ბირთვულ პროგრამასთან დაკავშირებით მსოფლიოს წამყვან ქვეყნებთან ენ "ექვესულთან" (აშშ, დიდი ბრიტანეთი, საფრანგეთი, ჩინეთი, რუსეთი და გერმანია) მოლაპარაკებები ჩავარდება. აღნიშნულის შესახებ განაცხადება პარლამენტის საგარეო პოლიტიკისა და ეროვნული უსაფრთხოების კომიტეტის ხელმძღვანელის მოადგილემ მანსურ ჰაქიქატიურმა გააკეთა.

ამ დროისათვის ირანი ურანს უკვე 20 პროცენტამდე ამდიდრებს. ირანის ბირთვული პროგრამის შესახებ უკანასკნელი მოლაპარაკებები ხელშესახები შედეგის გარეშე დასრულდა. "იმ შემთხვევაში, თუ "ექვესულთან" მოლაპარაკებები ჩავარდება, ირანელი ახალგაზრდები დახელოვნილებიან ურანის 60 პროცენტამდე გამდიდრებაში, რითიც წყალქვეშა ნაგებობა და საოკეანო გემების სანავიგო მომარაგება მოხდება," - განაცხადა ჰაქიქატიურმა.

ამერიკამ და ევროკავშირმა ქვეყანას ბირთვულ პროგრამაზე მუშაობის გამო მკაცრი სანქციები დაუწესეს. ირანი, თავის მხრივ, აცხადებს, რომ ბირთვულ პროგრამაზე მუშაობა მხოლოდ მშვიდობიანი მიზნებისათვის სჭირდება.

ლავროვი: ამერიკასთან "გადატვირთვა" სამუდამოდ ვერ გასტანს

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვის თქმით, ამერიკამ და რუსეთმა ურთიერთობების გაძლიერებაზე უნდა იზრუნონ, ვინაიდან "გადატვირთვა" სამუდამოდ არ გაგრძელდება. აღნიშნულის შესახებ ლავროვმა "კომუნსანტისათვის" მიცემულ ინტერვიუში ისაუბრა: "თუ ჩვენ "გადატვირთვის" შესახებ ვსაუბრობთ, ისევ კომპიუტერული ტერმინოლოგია რომ ვიხმაროთ, ის სამუდამოდ ვერ გასტანს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ის "გადატვირთვა" კი არა, პროგრამის მარცხი იქნება. ურთიერთობების განვითარებაზე უნდა ვიფიქროთ," - აღნიშნა ლავროვმა.

მისი თქმით, ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება კავშირებს ავანტიურასაც ორ ქვეყანას შორის, რომლებიც "ცივი ომის" პერიოდში მეტოქეები იყვნენ, თუმცა ზოგიერთი ნაბიჯის გადადგმა ნოემბრის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდგომ უნდა მოხდეს.

როგორც ცნობილია, საპრეზიდენტო არჩევნებში რესპუბლიკელთა კანდიდატი მიტ რომნი მოქმედ პრეზიდენტ ბარაკ ობამას რუსეთთან ძალიან რბილ დამოკიდებულებაში ადანაშაულებს და რუსეთს ამერიკისათვის "ნომერ პირველ გეოპოლიტიკურ მტრად" ახასიათებს.

ევროპულ ატომურ ელექტროსადგურებზე "ასობით პრობლემა" აღმოაჩინეს

ბირთვული უსაფრთხოების ევროპული სააგენტოს მიერ მომზადებული მოხსენების შედეგად, ევროპის სახელმწიფოებში მომუშავე ატომურ ელექტროსადგურებზე "ასობით პრობლემა" აღმოჩენილია. მათ გამოასანორებლად საჭიროა 25 მილიარდი ევრო (32 მილიარდი დოლარი). ამ მონაცემებმა მედიაში უკვე გაჟონა, თუმცა მოხსენების ოფიციალური პრეზენტაცია დღეს არის დაგეგმილი. კვლევა ევროკომისიამ ატომურ ელექტროსადგურ ფუქსიმიზე 2011 წელს მომხდარი ავარიის შემდეგ შეუქმნა. ევროპის 143 ატომური სადგურიდან, ფაქტობრივად, ყველას მოდერნიზაცია და უსაფრთხოების დამატებითი სისტემების დაყენება სჭირდება. გაირკვა, რომ ზოგ მათგანს არ შეუსრულებია ის რეკომენდაციებიც კი, რომლებიც მათ უსაფრთხოების გასაძლიერებლად მიიღეს აშშ-სა და ჩერნობილში ატომურ ელექტროსადგურებზე მომხდარი ავარიების შემდეგ. მაგალითად, საფრანგეთში ატომური სადგურები ელექტროენერჯის 80 პროცენტს გამოიმუშავებენ. იქ მოქმედი 58 სადგურიდან არცერთი არ არის მთლიანად გამართული და უსაფრთხო. თუმცა ბირთვული სფეროს სპეციალისტებმა ევროპის ხელისუფლების წარმომადგენლებს ურჩიეს, ამ თემაზე საუბრისას სიფრთხილე გამოიჩინონ და კარგად შეაჩირონ გამონათქვამები, რომ "საზოგადოების ნდობა არ შეარყიონ".

ეკოლოგები კი აღნიშნავენ, რომ ბირთვული ენერჯის ევროპული სააგენტოს დასკვნები ძალიან ზედამიერულია. მათი სიტყვებით, კვლევა არ შეხებიდა ატომური სადგურების მუშაობის ისეთ ასპექტებს, როგორებიცაა მოქველებული ტექნოლოგიები, ტერორისტული შეტევების შესაძლებლობა, აგრეთვე ადამიანური შეცდომებისგან მომდინარე საფრთხე. ევროპარლამენტის ფრაქციის "შენანეი-ბი/ევროპული თვისუფალი აღიანისი" თანათავმჯდომარე რებეკა ჰარმსმა განაცხადა, რომ "სერიოზული კვლევის შემთხვევაში, კომისიას საშიში და მოძველებული სადგურების დახურვის რეკომენდაცია უნდა გაეცა.

ფუქსიმიას ავარიამ სახელმწიფოების სხვადასხვა რეაქცია გამოიწვია. მაგალითად, გერმანიამ გადაწყვიტა, 2022 წლიდან ყველა ატომური ელექტროსადგური დახუროს და ახალ ტექნოლოგიებზე გადავიდეს, ხოლო საფრანგეთმა, პირიქით, ამ სფეროში ახალი ინვესტიციები ჩადო (ალბათ ეს უსაფრთხოების გაძლიერებასაც მოხმარდება).

ჰონკონგთან გემების შეჭახების გამო ექვსი ადამიანი დააპატიმრეს

ორი დღის წინ ჰონკონგთან მომხდარი გემების ავარიის გამო, რომელსაც, სულ ცოტა, 37 ადამიანის სიცოცხლე შეენრა (ამის შესახებ დახვრლებიან წერდა "24 საათი"), პოლიციამ უკვე დააპატიმრა ექვსი ადამიანი. კერძოდ, დაკავებულია 6 კაცი ორივე ეკიპაჟიდან. პოლიცია ხალხის დალუპვაში მათ ბრალეულობას იძიებს.

მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალის თელავში

2012

ოქტომბერი

18/10/12 - 19.00

კამერული მუსიკის კონცერტი

მონაწილეობენ: ელისო ვირსალაძე, ნატალია გუტმანი, ინგოლფ ტურბანი, ედუარდ ბრუნერი, ნოდარ ჟვანია, გია ქობულაშვილი, მიხეილ ქართველიშვილი, იანგ-ჯი ბაეკი, ჯააკო ლუომა, ზორა სლოკარი

პროგრამაშია: მოცარტი - დივერტისმენტი KV 229 სი ბემოლ მაჟორი
მოცარტი - კვინტეტი #K452 მი ბემოლ მაჟორი
ბეთოვენი - სექტეტი თხზ.20 სიმებიანი და ჩასაბერი ინსტრუმენტებისათვის

20/10/12 - 19.00

კამერული მუსიკის საღამო

მონაწილეობენ: ელისო ვირსალაძე, ინგოლფ ტურბანი, ნატალია გუტმანი, ნოდარ ჟვანია, მარია კაგანი

პროგრამაშია: ბრამსი - საფორტეპიანო კვინტეტი ფა მინორი

21/10/12 - 19.00

ფესტივალის დასკვნითი კონცერტი

მონაწილეობენ: საფესტივალო სიმფონიური ორკესტრი დირიჟორი - ანატოლი ლევინი

სოლისტები: ელისო ვირსალაძე, ლუკას ნიკოლაი ბლაჰერი ედუარდ ბრუნერი, გია ქობულაშვილი, ჯააკო ლუომა, ზორა სლოკარი

პროგრამაშია: მოცარტი - სინფონია კონჩერტანტე შოპენი - კონცერტი ფორტეპიანოსა და ორკესტრისათვის #1 მი მინორი შუმანი - კონცერტი ვიოლინოსა და ორკესტრისათვის.

მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალი
თელავში
კამერული მუსიკის ფესტივალი

სპონსორები: CALCIUS ONLINE, MTA, და სხვა.

მასალაზე მხსიერების მუზეუმისათვის

პირველი გვერდიდან

რაც იცის, უმეტესად მითის საბურველშია გახვეული, საიდანაც რეალური სურათის შექმნა ძალიან რთულია. პროექტი ითვალისწინებს ექსპოზიციის შექმნას ბიბლიოთეკაში არსებული თუ ემიგრაციაში დაცული კოლექციებიდან. ამავე დროს, საზოგადოებას საშუალება ექნება, გაეცნოს ამ კოლექციების ციფრულ ვერსიებს.

პირველი ქართული რესპუბლიკის დარბაზის ექსპოზიციის შესავსებად ცოტა ხნის წინ ეროვნულ ბიბლიოთეკას საფრანგეთის ქართველ ემიგრანტთა სოფელ ლევილის არქივიდან ნიგნები, ფოტოები და პერიოდიკული ლიტერატურა გადმოეცა. ამ მიზნით ლევილში იმყოფებოდნენ ეროვნული ბიბლიოთეკის გენერალური დირექტორი გიორგი კეკელიძე და დეპარტამენტის თავმჯდომარეები ემზარ ჯგერენია და ლევან თავთაქიშვილი, რომელთაც ჩამოიტანეს რამდენიმე ოჯახის კერძო კოლექცია და ლევილის ბიბლიოთეკის ის მასალები, რომელთა უმრავლესობა საქართველოში აქამდე წარმოდგენილი არ ყოფილა. "გვინდა, შევქმნათ სამეცნიერო-პოპულარული ტიპის დარბაზი, სადაც ადამიანებს შეეძლებათ, თვალი გადაავლონ ქართველ ემიგრანტთა ისტორიას, სამთავრობო ემიგრაცია იქნება ეს თუ ის ადამიანები, ვინც კომუნისტების წინააღმდეგ გამოდიოდნენ."

როგორც გიორგი კეკელიძე გვიხსნის, მოლაპარაკებებს საკმაოდ დიდი დრო დასჭირდა. არქივებთან დაკავშირებით საფრანგეთის ქართველ ემიგრანტებთან ურთიერთობა საფრთხილო და ფაქიზი საკითხია, რადგან მათ საქართველოსთან თანამშრომლობის საკმაოდ ცუდი გამოცდილება აქვთ. ვინც ჩადიოდნენ, ორგანიზაციისა თუ კერძო ინიციატივების სახით, სამწუხაროდ, დანაპირებს არ ასრულებდნენ და მათ ბევრი რამ დაკარგეს ფოტოს, ხელნაწერისა თუ გამოცემების სახით. დაკარგეს ერთადერთი ეგზემპლარები, რაც მათთვის ძალიან ძვირფასი იყო. "ჩვენ დავპირდით, რომ ყველა კოლექციას, რაც კი გადმოგვეცემოდა, ექსპოზიციურად წარმოვადგენდით. ხოლო გამომდინარე იქიდან, რომ მათთვის სენსიტიურად ძალიან რთული იყო ერთადერთი ეგზემპლარებთან შეხება, შევთავაზეთ, დაეთმოთ ის ნიგნები თუ ჟურნალ-გაზეთები, რაც რამდენიმე ცალად ჰქონდათ, ხოლო რაც ერთადერთი იყო, მის სკანირებას გავაკეთებდით. მართლაც, ჩავიტანეთ სკანერი და იმ 5-6 დღეში, რაც იქ დაყავით, ასლების გადაღებას მოვანდომეთ," - ამბობს გიორგი კეკელიძე.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის დელეგაციას დახმარებას უწევდა გიორგი მამულია, საფრანგეთში მოლ-

ნოე ჟორდანიას და ქართული მთავრობა

ვანე ქართველი, რომელიც წლების მანძილზე მუშაობდა ქართული ემიგრაციის თემაზე და შეგროვილი აქვს უმარავი მასალის ფოტოგვერსები, რაც მან ემიგრანტთა ოჯახებში გადაიღო. მასვე ეკუთვნის იდეა, საფრანგეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროსა თუ სხვა ორგანიზაციებში დაცული ქართველ ემიგრანტთა დოკუმენტების მოძიების შესახებ. ქართველ პოლიტიკურ დეენილებს, რომელთა უმრავლესობა სამხედრო პირი, პოლიტიკური პატიის წევრი ანდა მთავრობის წარმომადგენელი იყო, საფრანგეთის ხელისუფლება ცალკე განყოფილებას უძღვნიდა. როგორც ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორი აღნიშნავს, ამ მასალების მოძიება და ასლების გადაღება კიდევ ერთი ნაბიჯი იქნება მეხსიერების მუზეუმის შესავსებად.

საფრანგეთის ქართული ემიგრაციის მასალებზე მუშაობა 1980-იან წლებში დაიწყო, მაგრამ მაშინ კვლევას მასშტაბური სახე ვერ მიეცემოდა. როგორც ეროვნული ბიბლიოთეკის საბიბლიოთეკო რესურსების დეპარტამენტის დირექტორი ლევან თავთაქიშვილი ამბობს, გასული საუკუნის 90-იანი წლებამდე საქართველოს ეროვნულ ბიბლიოთეკას უფლებაც კი არ ჰქონდა, შეენახა ემიგრაციაში გამოცემული ქართული პერიოდიკა თუ ლიტერატურა - მიხაკო წერეთლის ნაშრომი "ვეფხისტყაოსნის" შესახებ თუ კოკა ჩხენკელის შედგენილი ლექსიკონებიც კი სპეციალურ ფონდში იყო მოთავსებული და უშიშროება ყველა ადამიანს აღწესდა, ვინც მათზე მოთხოვნას გააკეთებდა. ასე რომ, საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის ეროვნულ ბიბლიოგრაფიაში დიდი თეთრი ლაქა ემიგრაციაში გამოცემების თვალსაზრისით. მისი შევსება, ბუნებრივია, არქივებიდან უნდა მოხდეს.

"საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა პოპულარობით სარგებლობს ემიგრანტ-

თა შორის. სამშობლოდან წასული ქართველების ნატვრა იყო, საკუთარი ნიგნები და გამოცემები ეროვნულ ბიბლიოთეკაში ყოფილიყო დაცული. როცა კალისტრატე სალია ნიგნებს აგზავნიდა, მას ან უშიშროება იღებდა, ანდა სპეციალურ ფონდში ათავსებდნენ. ვთვლით, რომ ამ ლიტერატურის მოძიება კიდევ დაგვაგვიანდა. ბიბლიოთეკას გადმოეცა ნოე ჟორდანიას პირადი ბიბლიოთეკა. გვინდა, პირველი პრეზიდენტის ბიბლიოთეკა ცალკე ექსპოზიციად წარმოვადგინოთ. ჩვენს მფლობელობაში მისი მაგიდის მოწყობილობაც, გრიგოლ დიასამიძის პირად ბიბლიოთეკას გვაძლევს ნიუ იორკში მცხოვრები მისი შთამომავალი ნინა ვაჩნაძე, ქაქუცა ჩოლოყაშვილის თანამებრძოლის, ელიზბარ ვაჩნაძის ქალიშვილი. გიორგი კვინიტაძის ქალიშვილმა გადმოგვცა მამამისის ალბომი - ლია ბარათები და მიწერ-მოწერი. გიორგი გვაზავას შვილიშვილმა მანანა თავთაქიშვილმა მოგვცა გიორგი და ჯამლეთ გვაზავების ფოტო-ალბომის ციფრული ვერსია და მათ მიერ გამოცემული პერიოდიკა - ჟურნალ "პრომეთეს" სრული კოლექცია. სალომე ზურაბიშვილი უახლოეს მომავალში გადმოგვცემს თავისი მეუღლის ჯანრი კამიას პირად კოლექციას. კარლო ინასარიძის გამოცემული ლიტერატურა გადმოგვცა მისმა მეუღლემ, ასევე მეუღლემ გადაგვცა გიორგი წერეთლის გამოცემული ჟურნალ "გუშაგის" ნომრები. ამ დარბაზში პირველი რესპუბლიკის ყველა პარტიის მასალა იქნება წარმოდგენილი. გავიხსარდებ, თუ კოლექციის შევსებაში თბილისში მცხოვრები ემიგრანტთა შთამომავლებიც ჩაერთვებიან და არქივებს გვათხოვებენ. ვპირდებით, რომ ასლებს გადავიღებთ და რამდენიმე დღეში უკანვე დავუბრუნებთ. ასევე კარგი იქნება, თუ ჩაერთვება ქართველთა ლეგიონის შთამომავლებიც, რათა შეეძლოთ, წარ-

მოდგენა შევიქმნათ მათზე. ეს საკითხი ტაბუდადებული იყო საბჭოთა დროს და ქართველ ემიგრანტთა ლეგიონის შესახებ ძალიან ცოტა რამ არის ცნობილი," - გვითხრა ლევან თავთაქიშვილმა.

პირველი ქართული რესპუბლიკის დარბაზში წარმოდგენილი იქნება ის მასლებიც, რაც აქამდე ბიბლიოთეკის მფლობელობაში არსებობდა: ეს არის შვეიცარიიდან ჩამოტანილი თეიმურაზ ბაგრატიონის ფონდი, ვიქტორ ნოზაძის გამოცემები, ნოე რამიშვილის ვაჟის - აკაკი რამიშვილის პირადი არქივი, ლიტერატურა ქაქუცა ჩოლოყაშვილის შესახებ, პარიზში გამოცემული ჟურნალის "ბედი ქართლისას" სრული კოლექცია და სხვა.

როგორც ეროვნული ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელები აღნიშნავენ, მათ მიზანს არ შეადგენს ლევილის ფონდის მთლიანად საქართველოში ჩამოტანა. ამ ბიბლიოთეკას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს საფრანგეთში ემიგრანტებისთვის თუ, ზოგადად, ქართული ემიგრაციის ისტორიისთვის. ხოლო, პარალელურად, საფრანგეთის ემიგრანტთა ახალ თაობასთან ერთად, ქართული ბიბლიოთეკის შექმნაზე ზრუნვა დაიწყო. ამისათვის ქართველთა სათვისტომოს თავმჯდომარე დაჩი ჩაგანავა უკვე ეძებს ადგილს ბიბლიოთეკის განსათავსებლად, სადაც თავს მოიყრის თანამედროვე თუ კლასიკოსთა ნაწარმოებები. თავის მხრივ, ეროვნული ბიბლიოთეკა მოლაპარაკებას იწყებს ქართულ გამოცემლობებთან, რათა უსასყიდლოდ გადასცენ ნიგნები უცხოეთში გახსნილ ქართულ ბიბლიოთეკებს (და არა მხოლოდ საფრანგეთში), რაც არანაკლებ აქტუალური და საშური საქმეა და, კულტურული ინფორმაციის გაცვლის გარდა, პრაქტიკულ მიზანს ემსახურება - ქართველ ემიგრანტთა ახალმა თაობამ მშობლიური ენა არ დაიკარგოს.

გაბრიელის დასი და გამოფენა მოსკოვში

რევაზ გაბრიელის მარიონეტების თეატრი 2-დან 11 ნოემბრამდე მოსკოვში გასტროლებს გამართავს. "თეატრალური ხელოვნების სტუდიის" სცენაზე დასი "რამონასა" და "სტალინგრადას" ითამაშებს.

"რამონა" წარმოდგენაა ომის შემდგომი საბჭოთა კავშირის ორი მატარებლის სიყვარულის შესახებ. როგორც რეზო გაბრიელ ალნიშნავს, ამ სპექტაკლში ვხვდებით მისთვის საყვარელ ორ მოტივს - მატარებელსა და შაპიროს. ცირკი ჩადის ქალაქში, სადაც მატარებელი რამონა დგას და უცდის სატროფო ერმონს. წარმოდგენაში მარიონეტებს გაახმოვანებენ რუსი მსახიობები - ჩუპლან ხამატოვა, სერგეი გარმაში, რომან კარცევი და სხვები.

ამას გარდა, თეატრი წარადგენს განუყოფელ "სტალინგრადსაც", რომელიც 1996 წელს დაიდგა და ნაჩვენებია იყო საფრანგეთის, დიდი ბრიტანეთის, გერმანიის, აშშ-სა და სხვა არაერთი ქვეყნის თეატრებში. წარმოდგენაში თითქმის სრულად არის გამორიცხული ომის სცენები, მაგრამ იმ პირად ისტორიებში, რომლებსაც თოჯინებით ათამაშებენ, კარგად ჩანს ყოველივე, რაც ომს მოაქვს ადამიანებისთვის, რომლებიც საბოლოოდ იღუპებიან.

ვიდრე გაბრიელის მარიონეტების თეატრის საგასტროლო წარმოდგენები დაიწყება, მოსკოვის პუშკინის სახელობის სახვითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში გაიხსნება გამოფენა "რეზო გაბრიელი. ფერ-

წერა, გრაფიკა, სკულპტურა". ის გაიხსნება 16 ოქტომბერს და გააერთიანებს გაბრიელის სხვადასხვა პერიოდის 100 ნამუშევარს, სხვადასხვა სერიებიდან.

პუშკინის სახელობის სახვითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში რევაზ გაბრიელის გამოფენა მუზეუმის ერთ-ერთი პროექტის ფარგლებში იმართება. პროექტი ითვალისწინებს იმ ხელოვნების მხატვრული ნამუშევრების საზოგადოებისთვის გაცნობას, რომლებიც ცნობილი გახდნენ არა სახვით ხელოვნებაში მოღვაწეობით, არამედ რომელიმე სხვა დარგში მიღწეული წარმატებით. ამ სერიით უკვე გამარ-

თულ გამოფენებს შორის არის სერგეი ეიზენშტეინის, ფრანკო ძეფირელის, იური ნორშტიინის, ტონინო გუერას გამოფენები. "მეორე ნამუშევრის" საგამოფენო სერიის ფარგლებში ასევე მზადდება ჰერმან ჰესეს აკვარელის და სვიატოსლავ რიხტირის ფერწერის ექსპოზიციები.

ალანიშნავია ისიც, რომ, მუზეუმის პროექტის სახელწოდების ("მეორე ნამუშევარი") მიუხედავად, რეზო გაბრიელისთვის მხატვრობა არა მეორადი, არამედ პირველადი გატაცებაა. გამოფენაზე, ფერწერისა და გრაფიკის გარდა, მარიონეტების თეატრის ძველი თოჯინები

გამოიფინება. ექსპოზიციის ხილვას პუშკინის მუზეუმის დამთავალიერებელი 18 ნოემბრამდე შეძლებს და შემდეგ მას რუსულ მუზეუმში გადაიტანენ. რაც შეეხება დასის გასტროლებს. რეჟისორის, მხატვრის, სცენარისტისა და სკულპტორის - რევაზ გაბრიელის მიერ 1981 წელს დაარსებული მარიონეტების თეატრის დასი მოსკოვიდან რუსეთის რამდენიმე ქალაქში გაემართება: სანკტ-პეტერბურგში, ეკატერინბურგში, პერმში, ნოვოსიბირსკში, სამარასა და როსტოვში. ტურნეს ბოლოს კი დაგეგმილია რიგასა და კიევში გამგზავრება.

24 საათი

ლიზას ძვლები და ორი სახე

ბოლო დღეებში მეტისმეტად გააქტიურდა დისკუსიები "მონა ლიზას" შესახებ. ვინ იყო ის? - ეს კითხვა მეტ-ნაკლებად წარსულს ეკუთვნის. ახლა მსჯელობენ იმაზე, თუ როგორი იყო ქალბატონი, რომელმაც დიდ და ვინჩის ეპოქალური ტილო შექმნივინა.

სწორედ მისი სახის აღსადგენად, 1 წლის წინ არქეოლოგებმა ფლორენციაში გათხრები დაიწყეს. რამდენიმე დღეა, აღნიშნულმა გათხრებმა მსოფლიო მედიის ყურადღება დაიმსახურა.

გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ლიზა ჯერალდინის საფლავის გათხრებისას კიდევ ორი ქალბატონის ძვლები აღმოაჩინეს. ნეშტის ნაშთები აღმოჩენილია ზუსტად იქ, სადაც ფიქრობდნენ, რომ 1542 წელს დაიკრძალა ჯერარდინი. ეს არის წმინდა ურსულას სახელობის ძველი მონასტრის ტერიტორია ფლორენციაში. აღნიშნული აღმოჩენა საქმეში უფრო ღრმად ჩახედულთათვის მოულოდნელი არ ყოფილა. მთელი წლის განმავლობაში ამ ადგილას 7 ქალბატონის ძვლები აღმოაჩინეს.

ყველაზე ბოლო აღმოჩენა 2 ოქტომბერს მოხდა. ერთი ნეშტის ძვლები სრულყოფილად არის ნაპოვნი, მეორე - მხოლოდ ნაწილობრივ. როგორც არქეოლოგიური გათხრების ხელმძღვანელი სილიო ვინჩეტი აღნიშნავს, მალე დაიწყება კვლევა, თუ როდის და რა ვითარებაში დაკრძალეს ეს ადამიანები იმ ტაძრის საკურთხეველთან, რომელიც ლიზას ცხოვრების წლებში აიგო.

ცნობილია, რომ ლიზა ჯერარდინიმ სიცოცხლის ბოლო წლები ურსულას სახელობის მონასტერში გაატარა, სადაც საკუ-

თარ ქალიშვილებს უვლიდა, რომლებმაც ახალგაზრდობაშივე მონაზვნური ცხოვრება აირჩიეს. ისტორიკოსი ჯუზეპე პალანტი, რომელმაც მონასტრის ბიბლიოთეკა შეისწავლა, წყაროებზე დაყრდნობით აღნიშნავს, რომ ლიზა უშუალოდ მონასტერში დაიკრძალა.

ლიზა ჯერარდინი ფლორენციელი ვაჭრის ფრანჩესკო დელ ჯოკონდოს მეუღლე გახლდათ. ვარაუდობენ, რომ სწორედ ფრანჩესკომ დაუკვეთა და ვინჩის თავისი მეუღლის პორტრეტის შესრულება. მოსაზრება იმის შესახებ, რომ ლეონარდომ კონკრეტულად ლიზა ჯერარდინი დახატა, პირველად მეთექვსმეტე საუ-

კუნეში ხელოვნების ისტორიკოსმა, თავად მხატვარმა და არქიტექტორმა ჯორჯო ვაზარიმ გამოთქვა. ჯორჯო ვაზარი აღორძინების პერიოდის ისტორიკოსია, რომელმაც თავისზე უფროსებისა და თანამედროვეების შესახებ ვრცელი ინფორმაცია გააერთიანა ნაშრომში "ყველაზე ცნობილი მხატვრების ისტორია".

ძირფესვიანი კვლევა დაიწყება მაშინ, როდესაც თავის ფორმისა და სხვა დეტალების მიხედვით დაადგენენ, თუ რომელი ჩონჩხი არის ყველაზე ახლოს ლეონარდო და ვინჩის ლიზასთან.

სხვათა შორის, მკვლევარებისთვის მნიშვნელოვან მასალას წარმოადგენს რამდენიმე დღის

წინ გამოვლენილი ნამუშევარი, რომელიც კომპოზიციურად ძალიან ჰგავს და ვინჩის მონა ლიზას პორტრეტს და მეცნიერთა ნაწილი ფიქრობს, რომ ის იმავე ავტორის პირველადი, საცდელი ვერსიაა. მაგრამ ამ მოსაზრებას დღითიდღე ბევრი კრიტიკოსი უწინდება. თუმცა ფაქტია, თუ დადგინდა, რომ მეორე ტილოც ლეონარდოს ეკუთვნის, ბევრად მალე მოხდება იმ სახის დანახვა, როგორი სახითაც ლიზა ჯერარდინი დელ ჯოკონდოს სახეს იტალიელი მეცნიერები წარმოიდგენენ. ყველაზე დიდი იტალიელი მხატვრის ხედვა უკვე დიდი ხანია ცნობილია.

24 საათი

საქარო ლექსიანი ეროვნულ ბიბლიოთეკაში

3 ოქტომბერი, 18 სთ.

მაისურაძე გიორგი, ფილოსოფოსი, ილიას უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი
მოსხენება: "პროვინციალიზმი: კულტურული სემანტიკა და სოციალური რეპრეზენტაციები"

10 ოქტომბერი, 18 სთ.

ანდრონიკაშვილი ზაალი, ლიტერატურათმცოდნე, ილიას უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი
მოსხენება: "ხალხთა სტუმართმოყვარეობა: ეთნიკური ნაციონალიზმის გენეალოგია"

17 ოქტომბერი, 18 სთ.

გიგინეიშვილი ლევანი, მედიევისტი, ილიას უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი
მოსხენება: "სოკრატე და პოლიტიკა"

24 ოქტომბერი, 18 სთ.

ბექა მინდიაშვილი, თეოლოგი, სახალხო დამცველის ოფისთან არსებული ტოლერანტობის ცენტრის ხელმძღვანელი
მოსხენება: "ეკლესიის ძალაუფლება"

31 ოქტომბერი, 18 სთ.

ლევან აბაშიძე, თეოლოგი, ფიზიკოსი
მოსხენება: "ქრისტიანული საწინააღმდეგაროვე მეცნიერება"

7 ნოემბერი, 18 სთ.

ჯავახია ბეჟან, მედიევისტი, თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახ. უნივერსიტეტის სრული პროფესორი
მოსხენება: "რომის იდეა შუა საუკუნეების საქართველოში"

14 ნოემბერი, 18 სთ.

გია ნოდია, პოლიტოლოგი, ილიას უნივერსიტეტის სრული პროფესორი
მოსხენება: "სეკულარიზაცია თუ დესეკულარიზაცია: თანამედროვე ტენდენციები"

21 ნოემბერი, 18 სთ.

გაბრიელ ბრატინი, მღვდელი, სულხან-საბა ორბელიანის სასწავლო უნივერსიტეტის პროფესორი
მოსხენება: "მე-13 საუკუნე: ეკლესიათა გაერთიანების მცდელობა"

28 ნოემბერი, 18 სთ.

ცოფურაშვილი თამარ, ფილოსოფოსი, ასოცირებული პროფესორი, ილიას უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ინსტიტუტის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი
მოსხენება: "ქრისტიანობა, როგორც თანასწორობის რელიგია"

5 დეკემბერი, 18 სთ.

გიგა ზედანია, ფილოსოფოსი, სრული პროფესორი
ილიას უნივერსიტეტის მოდერნულობის შესწავლის ინსტიტუტის დირექტორი
მოსხენება: "სტუმართმოყვარეობის პრაქტიკები: ფილოსოფია, რელიგია, ლიტერატურა"

12 დეკემბერი, 18 სთ.

გიორგი სანიკიძე, აღმოსავლეთმცოდნე, სრული პროფესორი
ილიას უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის დირექტორი
მოსხენება: "ისლამი, სეკულარიზმი და ვესტერნიზაცია"

19 დეკემბერი, 18 სთ.

თამარ პატარიძე, ასპროლოგი
ლუვენის კათოლიკური უნივერსიტეტი
მოსხენება: "სირიული ეკლესიები: ისტორიული და თანამედროვე კონსტრუქტი"

26 დეკემბერი, 18 სთ.

თემურ ბუაძე, თეოლოგი
თბილისის სასულიერო აკადემიის პროფესორი
მოსხენება: "ღმერთის იდეა ანტიკურ სამყაროში"

მოდერატორი:

დავით თინიკაშვილი
ილიას უნივერსიტეტის დოქტორანტი

ერთი ბურთის პროფესიონალი

ნატა დავითაძე

ორ დღეში ერთ პერსონაზე ორჯერ დაწერა რალაც ამბავში, ბევრია. რალაც ამბავში, საინტერესო. რალაც ამბავში, არგენტინელი. ხუან მონაკო ჯერ დარენ არონოვსკია. სპილბერგი არგენტინაში დელ პოტროა. რიდლი სკოტი - ნალბანდიანი. მერე ჩვენი ბიჭი მოდის. ხუან მონაკო ტანდილიდან. არგენტინა ჩოგბურთში პატარა კუნძულია. ხანდახან იქ პამპასების ექო და ბევრი მთიდან წამოღებული მტვერი გროვდება, ნიავს სახეს შეუშვერს და ისვენებს. ტანდილში ადრე ორი კორტი იყო. დღეს ბევრი კორტია. ტანდილი დელ პოტროა. ტანდილი მონაკოა და ტანდილში, ჩოგბურთზე სიარული კარგი ტონია. იდეაში, სულ ასე იყო. ხუან მონაკო არგენტინელებიდან მარიანო ზაბალეტაზე გაიზარდა. ზაბალეტა ნორმალური მოთამაშე იყო. ერთხელ თითქმის პირველი ოცეულის ვიზა დაირტყა. მონაკო დღეს პირველი ათეულის კრუპია.

ხუანი ჩოგბურთში გაიზარდა. ექვსი წლის გაბურძნული ბავშვი ტანდილის საჩოგბურთო აკადემიაში მამამისის, ექტორის ძმაცაცმა, ჰერმანმა მიიყვანა. სენიორ ჰერმანი კარგი მზარეული, ცუდი ქმარი და პოპულარული მამაკაცი იყო. იძინებდა ცოლთან, იღვიძებდა საკუთარი რესტორნის შესასვლელში, ვისკის ბოთლთან ჩახუტებული. ან რომელიმე ფასიან ანგელოზთან. ჰერმანს უბნის ხულიგნებმა, რომლებსაც ტანდილის კარგი ბიჭები მფარველობდნენ, რესტორანი დაუნვეს და ბიძა უმუშევარი დარჩა. ჰერმანი თავის თავისუფალ დროს ხუანს აძლევდა. გაუარე ბავშვს, ჩარტყი ექტორთან ერთად ვისკი, ჩაინრუპე პირში ლიმონი და გაიქცეო კორტზე, ხუანს ვარჯიშზე რომ არ დააგვიანდეს.

Club Independiente მაშინ, ხუანს ვარჯიშზე ჩოგნის თრევა რომ ეზარებოდა, ორკორტიანი კომპლექსი იყო. ორი კორტი, ერთი გასახდელი, სამი პირსახოცი, ერთი მასაჟისტი და ერთი დამლაგებელი. მასაჟისტი და დამლაგებელი ერთი ქალბატონი, სენიორიტა ანტონეტა იყო. იტალიელი დედის და ჩილიელი მამიკოს შვილი. მამიკოს კოკაინთან ახლოობის დროს გული გაუჩერდა და დედა ტანდილში ისვენებდა. ტანდილის სასაფლაოზე. კომპლექსთან, იქვე, უბანში პატარა კაფე დადგეს. კაფე ორი მდიდარი მოსწავლისთვის. არა მონაკოსთვის. ერთი ჩიზბურგერი ორი დოლარი ღირდა. ორ დოლარად ხუანის ოჯახში გემრიელი კერძი მზადდებოდა. სენიორ ექტორს ბიზნესი არ წაუვიდა, ორწლიანი დასვენება ჰქონდა და ხუანის დედიკო, კრისტინა უმუშევარი არქიტექტორი იყო. ოჯახს რალაცაში კი არა და, არაფერში არ უმართლებდა. ცოტა მერე ექტორი ბუენოს აირესში მიიწვიეს, კრისტინა რესპექტაბელურ კომპანიაში აიყვანეს და ხუანმა არგენტინის ჩემპიონატი მოიგო.

კორტზე სპრაიტის ბოთლები ყრია. დამლაგებელს დაეძინა, ან მისვლა დაეზარა. ხუანის მწვრთნელიც არ ჩანს. მარსელო გომესის დამ, მარტამ შვილი დაკარგა და ორჯერ "გასროკილ" გომესსაც ეზარება სამსახურში მისვლა. ხუანმა სპრაიტის ბოთლები ბინძურ ურნაში ჩაყარა, ჰერმანმა კორტი მორწყა და ხუანი კომპლექსის დირექტორის ოთახში შედის. ის ოთახი სულ ღია იყო, საკეტი გაფუჭებულია. ოთახში ორი ბურთი, ერთი ჩოგანი, დახეულ, დიდ და დალაქავებულ ცელოფანში ჩატენილი ბადე და საკანცელარო ნივთი. ნივთი მოსწავლეების, დამლაგებლის, დირექტორის შვილების და რამდენიმე ფასიანი გოგონას საკონტაქტო ნომერია. ხუანს გამოაქვს ბურთები, მერე ბადე და ჰერმანთან ერთად მწვრთნელს უცდის. მარსელო გომესი ავიანებს. მალე მოვა. გრუნტმაც მოიწვინა. მესამე დღეა, ტანდილში წვიმს და ონავარი წვეთების გარდა, გრუნტს არავინ არ მიესალმა, გახუნებული ლოკაზე ხელი არ მოუთათუნა. არა რა, სასწრაფოდ რამე ტურნირი გასაკეთებელი. თუნდაც, უბნის კარგი ბიჭების ტურნირი.

ხუან მონაკო

ის ბიჭები იცნობენ მონაკოს ოჯახს, იცნობენ და ლოთობენ მარსელო გომესთან ერთად, ვენებში ყველაფერს უშვებენ. კორტზე ვინმე უნდა შევიდეს. თუნდაც ისინი, ვინც იქ არ უნდა შედიოდეს. მალე ვარჯიში დაიწყება. ხუანი ღრუბლების საუბარს აკვირდება.

(ცივა. ტანდილში აგვისტოსთან ერთად სიცივე მოდის. ხუანი გაყინული თითებით ამაგრებს ბადეს, კენჭებს კორტიდან ყრის, გრუნტს ასუფთავებს. ერთი ბურთი დაჭყნა, ვარჯიშისთვის არ წავა. არაფერში არ წავა. ხუანმა და მარსელომ ორსაათიანი ვარჯიში ერთი ბურთით უნდა ჩაატარონ. ხდება ხოლმე. ტანდილის საჩოგბურთო კომპლექსში ეს მოსულა. კორტზე სენიორ მარსელო შედის. მზის სათვალეს ერთი შუშა არ აქვს. სენიორ გომესს ჩოგანი არ აქვს. ვარჯიში ერთი ჩოგნით, ერთი დამოძილი მწვრთნელით და ერთი ბურთით. პატარა ხუანმა ჯეკპოტი მოხსნა. Fuckin' brutal.

ხუან მონაკო: "ძალიან ხშირად, ვარჯიშზე ერთი ბურთი გვექონდა. სხვა ქვეყნები ჩოგბურთის განვითარებაში მილიონებს დებდნენ. ჩვენთან ჩოგბურთის განვითარება ერთი ბურთით მიდიოდა. მიხვედი, მოანესრიგე კორტი, გაიქციე, ცოტაც გაიბინე და თუ გაგიმართლებს, მწვრთნელი მოვა და ვარჯიში დაიწყება. მარსელო გომესმა ბევრი პრობლემა გადაშალა. ის ჩემი მეგობარი, მრჩეველი, უფროსი ძმა იყო. ტანდილში ყველა ერთმანეთს ეხმარება და თუ ვინმეს პრობლემა აქვს, ამ პრობლემას ერთად ვაგვარებდით. დღესაც ვმეგობრობთ. უბნებში გაუგებარი ხალხიც ცხოვრობს. ყველაფერი არიან გაუგებარი ტიპები. ზოგს არ ესმის, რომ ჩოგბურთი უკეთესია, ვიდრე ნარკობიზნესში შესვლა ან ქუჩაში დგომა. ქუჩა გაკვირდება და თურღალის ცის გაკეთებას, შეცვლას ცდილობს, ხელს გინცობს. ქუჩა ყველაფერს ხედავს და თუ იმსახურებ, შანსს გაძლევს. ეს შანსი ორჯერ მივიღე. პირველად, მარსელო გომესთან ერთად არგენტინის ჩემპიონი გახვდი. მერე, სანტიაგოში, ტურნირის დაწყებამდე სკეიტბორდზე ავიღე და ხერხემალზე ოპერაცია გამიკეთეს. ექიმები ჩოგ-

ბურთის დაზინყებას მირჩევდნენ. მე ექიმები დავივინყე. და ჩოგბურთში დავრჩი. ალბათ, გამიმაროლა."

ტანდილში საჩოგბურთო გეტო იყო. ხუან მონაკო იზრდებოდა, მარსელო გომესი უკვე კანონმორჩილი, ნესიერი მწვრთნელია და ნიჭიერ ბიჭთან ერთად რამდენიმე ტურნირს იგებს. ბუენოს აირესში ჩოგბურთელებს ნორმალური პირობები აქვთ, რამდენიმე ბურთით ვარჯიშობენ, ცივილური მწვრთნელი ჰყავთ და არ ცუდობენ, ვარჯიშის დროს, შესვენებაზე ლუდს არ იღებენ. ბუენოს აირესი ცივილიზაცია და კარგი არგენტინაა. ტანდილი მაშინ გეტო იყო. მონაკო, ხუან მარტინ დელ პოტრო და კიდევ რამდენიმე კარგი ბავშვი იმ გეტოში გაიზარდა. მონაკომ პირველ ათეულამდე გაქაჩა, დელ პოტრომ ნიუ იორკში როჯერ ფედერერს შალაბანდი ხია და ფინალი მოუგო. ორმა არგენტინელმა არგენტინას ოცნება, გილერმო ვილასის, მარტინ ზაიტის ემოცია დაუბრუნა. ტანდილიდან წამოვიდნენ გილერმო პერეს-როლდანი, მარიანო ზაბალეტა, მაქსიმო გონსალესი. გილერმოს მამამ, რაულმა ჯერ სამი კორტი მოანესრიგა, დიდი სესხით პატარა კომპლექსი ააწყო და რაულ პერეს-როლდანის საჩოგბურთო სანატორიუმში დღეს ბევრი ბავშვია. იმ კომპლექსში ერთზე მეტი ბურთი და რამდენიმე მწვრთნელია. დელ პოტრო იქ მასტერკლასებს ატარებს. მონაკო იქ უსახლკარო ბავშვებთან ერთად ვარჯიშობს და ბავშვები იმ მომენტში დელ პოტროები, ვილასები არიან. არგენტინა არგენტინულად მეგობრობს. ტანდილი არგენტინის ყველაზე თბილი უბანი გახდა. ტანდილში ჩადიან ლეო მესი, მარტინ პალერმო და ბოსი, დონ დიეგო.

ხუან მონაკომ ამ სეზონში ოთხი ტურნირი მოიგო. დელ პოტრო ლონდონის რეიტინგში უკვე მეექვსეა და თუ ითამაშებს (ბიჭი ისევ დაღვინილია), დავიდ ფერერს გადაუჯოკრავს და პირველ ოთხეულს ჩამოუჯდება. ხუან მარტინი ტრავმამდე (2010) იქ, ოთხეულში იჯდა და ბევრს იგებდა. დელ პოტროსგან მოგება მონაკომაც დაამუღლა.

მონაკო: "არგენტინაში მაშინ კრიზისი იყო. ვარ 15 წლის, მინდა ჩოგ-

ბურთს ბოლომდე გავყვე და ქალაქში ერთადერთი საჩოგბურთო კომპლექსის ადგილზე სავაჭრო ცენტრის და აუზის აშენება უნდათ. ნუ, ეს უკვე თითქმის გადაწყვეტილია და ოჯახში ყველას ვეუბნები, რომ საჯარჯიმოდ და საცხოვრებლად ესპანეთში უნდა წავიდე. დედა წინააღმდეგია. იქ ვინ მოგხედავს, ყურადღებას ვინ მოგაქცევს... მამამ რამდენიმე ათასი დოლარი მაქვს გადადებული, შენი სწავლის ფულია და თუ ჩოგბურთში დარჩები, ეს ფული გამოიყენე და მიდი, შეუბერო. მერე, ცოტა გვიან მარსელო გომესი მოვიდა. დაჯდა მამაჩემთან ერთად, თითო ჭიჭა გადაკრეს. მარსელომ ჩოგანი და თავისი კეპი მარტინს სენიორ გომესმა მამას უთხრა, შენი შვილი ჩემთვის მოსწავლეზე, მეგობარზე მეტია და თუ ფული დავითრევ, ბარსელონაში მეც ჩავალ. სენიორ გომესი ტანდილში დარჩა. მე ბარსელონაში ჩავიდი. არგენტინაში ეკონომიკურმა კრიზისმა პიკს მიაღწია. მერე, იმ სავაჭრო ცენტრის აშენება გადაიდო და საჩოგბურთო კომპლექსი არ დაანგრის. ესპანეთში ბევრი პრობლემა მქონდა. ყველაფერი უფრო ძვირია, ვიდრე არგენტინაში, ვარ მარტო, არავის არ ვიცნობ. ვარჯიშზე ვიტყინე მუხლი და იქვე, კორტზე დამიმუშავეს. სალამოს, სახლში ტკივილმა მოიმატა და არ ვიცოდი, ვისთვის დამერეკა. გადავრეკე სახლში, დედას დაველაპარაკე. ესპანეთში შევიცვალე. ჩემები მენატრებოდა და თან, ბედნიერი ვიყავი, რომ ვაკეთებდი იმას, რის გამო არგენტინაში ბევრი რალაც მოვიტინე. ჩოგბურთი ჩემი ცხოვრება იყო. დღესაც არის."

2010. ხუან მონაკოს ცუდი სერია. აგებს როლან გაროს პირველ წრეში გრეგა ზემლიასთან 6:7, 6:3, 5:7, 3:6. ცინცინატის მასტერსი და იაღლიში პირველ წრეში, ტიამო დე ბაკერთან 4:6, 7:6, 3:6. ვერ გადის ნიუ ჰეივენის ძირითადში. კვალფიკაციაში ხუანს ფრანგმა გიომ რუფენმა აარტყა 7:6, 6:3. US Open - პეტერ პოლანსკი, ტიპი პოლონეთიდან. რეიტინგში დაკარგულ (205). მონაკო ამ გარჩევასაც აგებს, 2:6, 6:7, 3:6. ჩავდებული ტესტი დევისის თასზე, მიკაელ ლოდრასთან 5:7, 6:4, 5:7, 3:6. ტოკიოში, ისევ პირ-

ველ წრეში მონაკო იურგენ მელცერმა დაამპვიდა 4:6, 6:4, 1:6. მაგარი ცუდი სერია.

ხუან მონაკო: "რაფაელ ნადალი მირეკავს, მეუბნება რას აკეთებ, რამე გეგმები თუ არ გაქვს, ტაილანდში ჩავიდე და შანხაის მასტერსამდე ერთად ვივარჯიშოთ, მოსულა? კი, აბა რა, მოსულა. მეორე დღეს ვარ ტაილანდში, სადაც რაფაელმა საინტერესო ექსკურსია მომიწყო. დილიდან წავიდა ვარჯიში და იმ სეზონში ერთ-ერთი საუკეთესო ტურნირი მქონდა. გავედი ნახევარფინალში, პროცესში მოვუგე ჯერ დე ბაკერს, შემდეგ მელცერს და ორ სეტში, მარტინ გამაჩერა. რაფაელი მეგობარია. ერთად ვვარჯიშობთ, ვიცნობ მის ოჯახს, ნადალი ჩემთან, ტანდილშია წამყოფი. ორმა დღემ რაფაელთან ერთად შეცვალა ყველაფერი. ხუან მონაკო დაბრუნდა."

მონაკო მეორე დონეზე გავიდა. და ხუანზე ორ დღეში მეორედ ვწერთ. ორ დღეში ერთ პერსონაზე ორჯერ დაწერა რალაც ამბავში, ბევრია. რალაც ამბავში, საინტერესო. რალაც ამბავში, არგენტინელი. ხუან მონაკო ჯერ დარენ არონოვსკია. სპილბერგი არგენტინაში დელ პოტროა. რიდლი სკოტი - ნალბანდიანი. მერე ჩვენი ბიჭი მოდის. ხუან მონაკო ტანდილიდან. არგენტინა ჩოგბურთში პატარა კუნძულია. ხანდახან იქ პამპასების ექო და ბევრი მთიდან წამოღებული მტვერი გროვდება, ნიავს სახეს შეუშვერს და ისვენებს. ტანდილში ადრე ორი კორტი იყო. დღეს ბევრი კორტია. ტანდილი დელ პოტროა. ტანდილი მონაკოა და ტანდილში, ჩოგბურთზე სიარული კარგი ტონია. იდეაში, ექვსი წლის გაბურძნული ბავშვი ტანდილის საჩოგბურთო აკადემიაში მამამისის, ექტორის ძმაცაცმა, ჰერმანმა მიიყვანა. ორი კორტი, ერთი გასახდელი, სამი პირსახოცი, ერთი მასაჟისტი და ერთი დამლაგებელი. მასაჟისტი და დამლაგებელი ერთი ქალბატონი, სენიორიტა ანტონეტა იყო. იტალიელი დედა და ჩილიელი მამიკოს შვილი. მამიკოს კოკაინთან ახლოობის დროს გული გაუჩერდა და დედა ტანდილში ისვენებდა. ტანდილის სასაფლაოზე. კომპლექსთან, იქვე, უბანში პატარა კაფე დადგეს. კაფე ორი მდიდარი მოსწავლისთვის. არა მონაკოსთვის. ერთი ჩიზბურგერი ორი დოლარი ღირდა. ორ დოლარად ხუანის ოჯახში გემრიელი კერძი მზადდებოდა. სენიორ ექტორს ბიზნესი არ წაუვიდა, ორწლიანი დასვენება ჰქონდა და ხუანის დედიკო, კრისტინა უმუშევარი არქიტექტორი იყო. ოჯახს რალაცაში კი არა და, არაფერში არ უმართლებდა. ცოტა მერე ექტორი ბუენოს აირესში მიიწვიეს, კრისტინა რესპექტაბელურ კომპანიაში აიყვანეს და ხუანმა არგენტინის ჩემპიონატი მოიგო.

ოლიმპიური კომიტეტის ხმაურიანი სესია გადავადებით დასრულდა

შოთა ხაბარელი ნაცვლიშვილს კონკურენტუნარიან არჩევნებში მონაწილეობას ურჩევს

ლერი ხაბელოვა მიზანშეწონილად მიიჩნია არჩევნების ჩატარებას

პირველი გავრცელება

სეოკ-ის აღმასკომის გადამწყვეტილებით და სეოკ-ის წესდების შესაბამისად 3 ოქტომბერს სასტუმრო "შერატონ მეტეხი პალასის" საკონფერენციო დარბაზში საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის საანგარიშო-საარჩევნო სესია უნდა ჩატარებულიყო, მაგრამ სესიის დელეგატთა მხრიდან წინააღმდეგობამ, გია ნაცვლიშვილი აიძულა ღია კენჭისყრით არჩევნები 20 დეკემბრისთვის გადაეტანა. რეალურად კი რა და როგორ იყო ამას ერთგვარი სტენოგრაფიის სახით გთავაზებთ.

თია მიზანშეწონილად მიიჩნევდნენ არჩევნების ჩატარებას და საკუთარ არგუმენტებსაც ახმოვანებდნენ. ამასთან სეოკ-ის პრეზიდენტთან ადრეულ უთანხმოებებსაც იხსენებდნენ.

ერთი სიტყვით, სესია მხარეებს შორის პოლიტიკურ სარჩულში გახვეწულ ხმამალალ საუბარში გადაიზარდა და იქვე მოსარჩელე მხარეებმა - ხაბარელმა და ხაბელოვამ არჩევნების გადადების მოთხოვნაც წამოაყენეს.

გია ნაცვლიშვილი: კი ბატონო, არჩევნების გადადება ლეგიტიმურია, მაგრამ თუ გადადება ყოველივე პოლიტიკურ სახეს მიიღებს.

ყველამ იცის და ვერ დამნაშავეს, რომ ოდესმე პოლიტიკური კუთხით ვმუშაობდი. თუ რომელიმე იტყვის, რომ გია ნაცვლიშვილი ვინმეს ხელს უშლიდა მუშაობაში და მხარში არ ედგა, ახლავე მოვხსნი საკუთარ კანდიდატურას.

შემდგომ საპარლამენტო არჩევნებში მიმელო მონაწილეობა, მაგრამ ეს არ გამიკეთებია, რადგან თავი მივუძღვენი სპორტს. არცერთი პოლიტიკური მხარის მიმართ არასდროს არ დამიფიქსირებია ჩემი დამოკიდებულება...

ლერი ხაბელოვი: დემაგოგი ხარ! შოთა ხაბარელი: სწორედაც რომ პოლიტიკურ შეხედულებებს იყენებდი.

გია ნაცვლიშვილი: შოთა, რატომ იფიქრებ იმას, რომ მე მოგიყვანე ფედერაციამ?

რა ციანა?

შოთა ხაბარელი: ახლა ის დროა, ყველამ თვალეში ჩაეხედოთ ერთმანეთს და ვთქვათ სიმართლე. სპორტი იყო პოლიტიზირებული. ყველა ფედერაციის სათავეში იყვნენ ნაციონალები. ასე აღარ შეიძლება. ქართული სპორტი ასე ვერ განვითარდება. დღეს სწორედ ქართული სპორტის ბედი წყდება.

თქვენ არჩევნები დანიშნეთ 3 ოქტომბერს. ანუ მაშინ, როდესაც საპარლამენტო არჩევნების შედეგები ჯერ კიდევ არ იყო ცნობილი. კიდევ კარგი საქართველოს პრეზიდენტმა თადავ თქვა, რომ გადადის ოპოზიციაში, რასაც ალბათ, არც ელოდით.

...კი ბატონო, თქვენ მომიყვანეთ ფედერაციაში, მაგრამ თქვენვე გამოიშვი - ჩვენიანი არ ყოფილხარო. კი ვიცი, რომ ბევრი გააკეთეთ სპორტისთვის და ჩვენ ამას არ დავიფიქრებთ, მაგრამ ქართული სპორტისთვის სჯობს გადაიდოს ეს არჩევნები და ახალი კანდიდატებიც გამოჩნდებიან.

გია ნაცვლიშვილი: კი მაგრამ ჩვენ ოთხი წლის წინათ ერთად გადავწყვიტეთ, რომ არჩევნები ახლა უნდა ჩატარებულიყო. ამასთან არჩევნებამდე ერთი თვით ადრე ჩვენს ოფიციალურ გვერდზეც და სხვა საინფორმაციო საშუალებებში ყველას შევახსენეთ, რომ საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური

კომიტეტის საანგარიშო-საარჩევნო სესია უნდა ჩატარებულიყო.

შოთა ხაბარელი: კი მაგრამ სპორტულ ფედერაციებში არაა ჩატარებული არჩევნები, რომელთა ხელმძღვანელებმაც უნდა აირჩიონ პრეზიდენტი. აქედან გამომდინარე არ გაქვთ უფლება კენჭი იყაროთ. არ გინდათ რომ კონკურენტი გყავდეთ?

გია ნაცვლიშვილი: მერედა დაგვეყენებინათ თქვენი კანდიდატურა ან ახლა დააყენეთ.

ლერი ხაბელოვი: როდესაც 28 სპორტულმა ფედერაციამ წარგადგინათ ოლიმპიური პრეზიდენტობის კანდიდატად, განა ეს ზენოლა არ იყო? ძიუდოს ფედერაციაში ახალი მისული იყავით და როგორ დაგიჯერო, რომ ყველას უმალ შეაყვარეთ თავი. თქვენ, ნაციონალებმა მოგიყვანეს. დილარ ხაბულიანი (ძიუდოს ფედერაციის ყოფილი პრეზიდენტი) რომ არ მოხსნათ, თქვენ დაგიყენათ გვერდზე და ამით ერთგვარი დამცავი ფარი გაიკეთა თქვენი სახით.

...მეც ვამბობ, რომ თქვენ ბევრი გააკეთეთ ამ ოლიმპიურ ციკლში. შეიძლება ითქვას, შეუძებელი გააკეთეთ კიდევ. რატომ უნდა დაგუკარგო ადამიანს ის, რაც გააკეთა. სათქმელი უნდა ითქვას, მაგრამ სჯობს ჯერ ფედერაციებში ჩატარდეს არჩევნები, სადაც ალბათ, ახალი სახეებიც მოვლენ და მერე ჩატარდეს არჩევნები. პირადად მე კი გიხდით დიდ მადლობას, რაც გააკეთეთ ქართული სპორტისთვის.

გია ნაცვლიშვილი: ახლა თქვენ ხართ ხელისუფლება და ჩემი შეგვემინდა? თუ ყველა ბიულეტენს გადაახაზავთ არჩევნები ისედაც გადაიდება. რაა ამაში რთული? თუ ამირჩევთ, ამირჩევთ თუ არა და გადაიდება არჩევნები. ეს ხომ დახურული კენჭისყრაა, სადაც ყველას თავისუფლად შეეძლება არჩევანის გაკეთება, მაგრამ მექმნება შთაბეჭდილება, რომ უზრალოდ არ გინდათ ჩემი კანდიდატურა.

შოთა ხაბარელი: თადავ უნდა გინდოდეს კონკურენტუნარიანი არჩევნები.

...სიტყვა-პასუხის შემდეგ მხარეები შეთანხმდნენ, რომ ჩატარებულიყო ღია კენჭისყრა, რომელიც თავის მხრივ გაარკვევდა იმას თუ ვინ იქნებოდა მომხრე და ვინ წინააღმდეგი გადადებულიყო საანგარიშო-საარჩევნო სესია. ექსპრომტად შეიქმნა დამთვლელი კომისიაც, რომელთა დათვლებითაც, რაც ისედაც თვალშისაცემი იყო, დელეგატთა საანგარიშსობამ (ასეთი 42 აღმორჩნდა), არჩევნები 20 დეკემბრისთვის გადაიდო.

და ბოლოს, ხმაურიანი სესიის დასრულების შემდეგ კულუარებში ითქვა, რომ გია ნაცვლიშვილი საკუთარ კანდიდატურას ხსნიდა.

და ბოლოს, ხმაურიანი სესიის დასრულების შემდეგ კულუარებში ითქვა, რომ გია ნაცვლიშვილი საკუთარ კანდიდატურას ხსნიდა.

საქართველო ფიფას რეიტინგში 21 საფეხურით დანინაურდა

საქართველოს ფეხბურთელთა ნაკრებმა ფიფას ოქტომბრის რეიტინგში მნიშვნელოვნად დაწინაურდა. თემურ ქეცელიას შეგირდებმა ერთბაშად 21-საფეხურიანი წინსვლა განიცადეს და 86-ე ადგილიდან 65-ზე გადაინაცვლეს!

2014 წლის ჩემპიონატის შესარჩევ ციკლში საქართველოს ეროვნულ ნაკრებს მომდევნო შეხვედრები უნევს სტუმრად - 12 ოქტომბერს ფინეთში, ოთხი დღის შემდეგ კი ბელორუსში.

2 (2). გერმანია.....	1459
3 (4). პორტუგალია.....	1259
4 (7). არგენტინა.....	1208
5 (3). ინგლისი.....	1196
6 (8). პოლანდია.....	1141
7 (5). ურუგვაი.....	1140
8 (6). იტალია.....	1106
9 (22). კოლუმბია.....	1102
10 (11). საბერძნეთი.....	1029

2014 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი

I ჯგუფი	
13 (15). საფრანგეთი.....	1011
65 (86). საქართველო.....	501
87 (76). ბელარუსი.....	410
88 (96). ფინეთი.....	407

ოქტომბრის რეიტინგში გათვალისწინებულია იმ მატჩების შედეგები, რომლებიც საქართველოს ნაკრებმა სექტემბერში თბილისში ბელორუსისა (1:0) და ესპანეთის (0:1) ნაკრებებთან გამართა.

ცვლილებებია ფიფას რეიტინგის მონიშვნა ათეულშიც. ასე მაგალითად ბრაზილიის ნაკრები 14-ე ადგილამდე ჩამოქვეითდა. კოლუმბიის ნაკრებმა კი ათეულის კარი შეალო. სამხრეთამერიკელები 13 ადგილით დანინაურდნენ და ახლა მეცხრე საფეხურზე იმყოფებიან.

რეიტინგს კვლავაც დამაჯერებლად ლიდერობს მსოფლიოსა და ევროპის მოქმედი ჩემპიონი, 2014 წლის მუნდიალის შესარჩევში საქართველოს ნაკრების მეტოქე.

ესპანეთი. ჩვენს ჯგუფის ბინადარი საფრანგეთის ნაკრები რეიტინგში მე-13 საფეხურზეა, ბელორუსი 87-ზე, ხოლო ფინეთი 96-ზე.

ისიც ვთქვათ, რომ მსოფლიოს

ფინეთი ჭვაროსნებისთვის ირაზმება

საქართველოს ფეხბურთელთა ნაკრები 2014 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევს ბელორუსთან და ესპანეთთან შინ ჩატარებული მატჩების შემდეგ ფინეთთან და ბელორუსთან გასვლითი შეხვედრებით აგრძელებს. აქედან პირველი - 12 ოქტომბერს ფინეთთან თამაშია, რომელმაც უკვე გაახმოვანა 24 ფეხბურთელის სია.

ფინეთის ნაკრების მწვრთნელმა მიქსუ პაატელაინენმა იმ 24 ფეხბურთელის სია დაასახელა, რომლებსაც საქართველოს ნაკრებთან თამაშისთვის მოამზადებს 12 ოქტომბერს.

ესეც პაატელაინენის რჩეულები: მეკარეები: ლუკა პრადეცი ("ესპიერგი", დანია), პენრი სილანპია ("ტრომსიო", ნორვეგია), ნიკი მიაენპია ("ვენლო", პოლანდია);

მცველები: ნიკლას მოისანდერი ("აიასი", პოლანდია), იონა ტოივიო ("იურგორდენი", შვედეთი), იუჰანი ოილა ("ინგ ბოზი", შვეიცარია), მარკუს ჰალსტი ("მალმიო", შვედეთი), კარი არკიფო ("ჰეკენი", შვედეთი), იუკა რიიტა-ლა ("ჰერენვენ", პოლანდია), იერე ურონენი ("ჰელსინგ-ბორგი", შვედეთი), პეტრი პასანენი ("ორპუსი", დანია);

ნახევარმცველები: პაულუს არაიუური ("კალმარი", შვედეთი), კასპერ ჰიამიალიაინენი ("იურგორდენი", შვედეთი), რომან ერიომენკო, ალექსეი ერიომენკო (ორივე - "რუ-ბინი", რუსეთი), ტიმ სპარვი ("გრონინგენი", პოლანდია), პერპარიმ ჰეტემაი ("კიევი", იტალია), ტონი კოლექჰაინენი ("ჰიონენფოსი", ნორვეგია), მიკა ოილა ("ინტერი", ფინეთი);

თავდამსხმელები: ტემუ პუკი ("შალკე", გერმანია), ნიაზი კუქი ("ატრომიტოსი", საბერძნეთი), მიკა ვაიორინენი (ჰიკ, ფინეთი), ალექსანდერ რინგი ("გლადბახი", გერმანია).

...ფინეთი-საქართველოს შესარჩევი მატჩი ჰელსინკის "ოლიმპიურზე" გაიმართება, რომელიც 40 600 მაყურებელს იტევს.

ბრების ნავახა

ზურაბ თალაკვაძე

კავაი ლეონარდი

კავაი ლეონარდი "სან ანტონიოს" მომავალია. ტიმ დანკანის, ტონი პარკერის, ემანუელ ჯინობილის ჯაზში მომავალი ლეონარდია. მოქნილი, აგრესიული და მოძრავი სოლოისტი. ლეონარდი ახალი გენერაციის ბრიუს ბოუენია და ბოუენი ძველი გენერაციის სკოტი პიპენი იყო. პიპენი იჭერდა პირველ, მეორე და მესამე ნომრებს. იგივეს აკეთებდა ბოუენი. იგივეს აკეთებს და გააკეთებს პატარა კავაი. 21 წლის ტრანსფორმირი გრეგ პოპოვიჩის ახალი ნავახა, სისხლში ჩასანობი ცივი იარაღია. ლეონარდმა პირველ რეგულარულში 7.9 ქულა, 5.1 მოხსნა, 1.3 ჩაჭრა, 1.1 პასი, მაგარი დაცვა დატოვა. "სან ანტონიომ" კალათბურთის ახალი ჯეფერი დამერი დაირტყა.

პოპოვიჩი გუნდურ ამბებზე იციკლება და ლეონარდი გუნდში გუნდურად აზროვნებს, სუნთქავს. კავაი მესამე ნომერია და თუ გრეგი მეორეზე ჩანებს, მონინალმდევის საუკეთესო შუთერებს დაიჭერს. ცუდად, მტკივნეულად დაიჭერს და პროცესი კონტაქტური, გამომწვევი, საინტერესო და აგრესიული იქნება. კავაი უქმნის დისკომფორტს რეი ალენს და კრის პოლს, პოლ პირსს და დერონ უილიამსს, ვინს კარტერს და თუ გრეგი იტყვის, დირკ ნოვიცკის. ლეონარდი შეანუხებს კევინ დიურანს და დიურანი ჩასაგდებს მაინც ჩააგდებს. ხდება ხოლმე. კევინი დიურანია. ლეონარდმა დიურანების გაჩერება უნდა ისწავლოს. ლეონარდი დისკომფორტია. სხვებისთვის დისკომფორტი და პოპოვიჩის სადისტური გუნდისთვის, ახალი ბოუენი. ლეონარდით "სან ანტონიომ" დაცვის ბოსი მიიღო.

ტიმ დანკანი რამდენიმე სეზონის შემდეგ ნავა და ტექსასში ბევრი მოგონება, დიდი დოზით პოზიტივი და ტიმის კლასიკა დარჩება. დანკანი ბილ რასელის და ბობ პეტიტის ყველაზე საინტერესო მიქსტი, კალათბურთის ისტორიაში საუკეთესო მძიმე ფორვარდი იყო. ეს იცის ტიმში. ეს იცოდნენ სხვებმა. ეს იცოდა კარლ მელოუნმა. ეს ახსოვს კევინ

გარნეტს. ეს იცის გრეგ პოპოვიჩმა და დანკანი ნამსვლელია. ტიმის კარიერა ლიგის, სპორტის პატარა პანთეონია. დიდი, საყვარელი ბიჭი სუსტი და ცუდი ნერტილების გარეშე. ახალი "სან ანტონიო" კავაი ლეონარდის და ტონი პარკერის ბანდა იქნება. ტიაგო სპლიტერი ასაღებს აიღებს და ბრაზილიელი მორიდებულ პერსონაჟია. ზედმეტად მორი-

დებული. ლეონარდი გკლავს. ახალი სადისტი ყველაფერს ითვისებს. სადღაც ვილაცაზე ნელი, უნიციატივოა? ალარ იქნება, გამოასწორებს. კავაის ზურგანთაში საკმარისი ადგილია. იქ ბევრი რაღაც ჩადის და მისტერ ლეონარდი გრეგის ნდობაში იზრდება. პოპოვიჩი პროფესორია, თავაზიანად მოგიყვამარებს ყველაფერს და ცივილუ-

რად გადაგხსნის, დაგშლის, დაგმარხავს. გრეგი ლიგის ინტელექტია და ინტელექტმა ლეონარდის ნიჭი, სურვილი, ლტოლვა დაინახა და დააფასა. კავაიმ ბოუენის როლი მიიღო. კავაი როლში სტანისლავსკის მეთოდით, მიკი რურკივით, ჯერემი აიროსივით ბოლომდე უნდა შევიდეს. ბიჭი აგრესიაში ისვენებს, სხვისი ტკივილით ისვენებს. ტკივილი, რომელიც გამშვიდებს. ტკივილი ტკივილის გარეშე.

"სან ანტონიო" სეზონს დანკანით, არგენტინელი დრაჟენ პეტროვიჩით და მისტერ ლონგორიასთან ერთად გახსნის. პარკერი ამ გუნდის ერთი ქეშია. რარაც მომენტში ტონი ნაუილინებს *Ain't No Grave Can Hold My Body Down*. ქეში მუსიკის სტაბილიზატორი იყო. პარკერს მოაქვს. "სან ანტონიოც" ნამოიღებს. უნდა ნამოიღოს. პენსიონერების კლასიკა საინტერესო, სმენადი და თავის მულამში, განუმეორებელია. ახალი "სპერსი" ახალ ბოუენთან, კავაი ლეონარდთან ერთად იკერება.

ეს "სან ანტონიო" ბოლო მწვანე მიღზე გადის. დანკანთან, იმ ორ გენიოსთან, დეფუან ბლერთან, სტივენ ჯექსონთან, ბორის დიასთან, მეტ ბონერთან, დენი გრინთან, გარი ნილთან, სპლიტერთან, ნანდო დე კოლოსთან ერთად. მოხუცების ცირკში ენერჯია დარჩა და ყველაზე ენერჯიული პერსონაჟი ლეონარდი იქნება. პოპოვიჩმა ძველი კრიმინალი, ედი კარიც ნაიყვანა.

კავაი ლეონარდი "სან ანტონიოს" მომავალია. ტიმ დანკანის, ტონი პარკერის, ემანუელ ჯინობილის ჯაზში მომავალი ლეონარდია. მოქნილი, აგრესიული და მოძრავი სოლოისტი. ლეონარდი ახალი გენერაციის ბრიუს ბოუენი, გრეგის ნავახა.

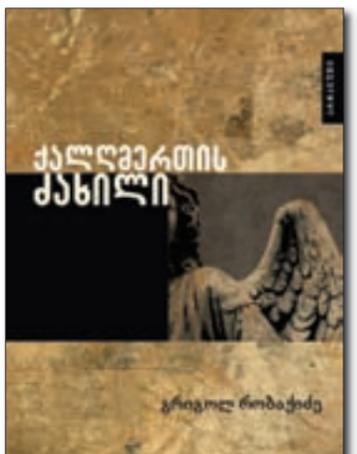
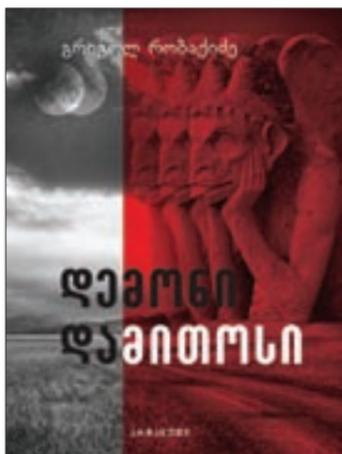
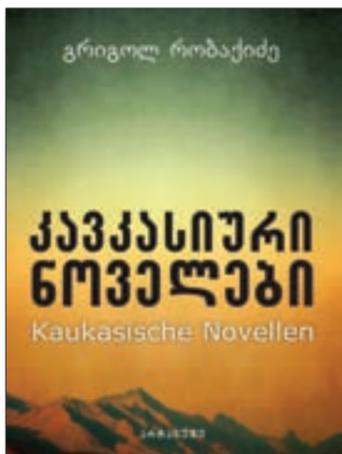
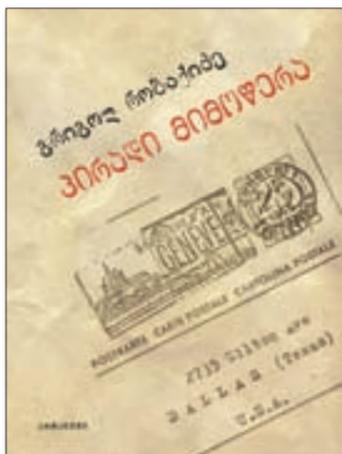
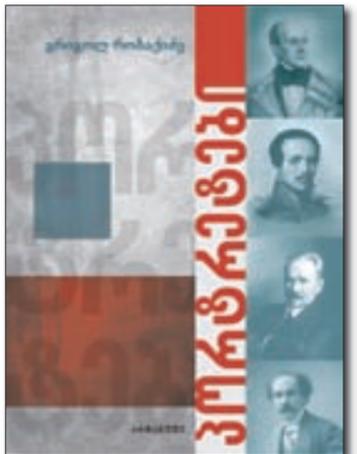
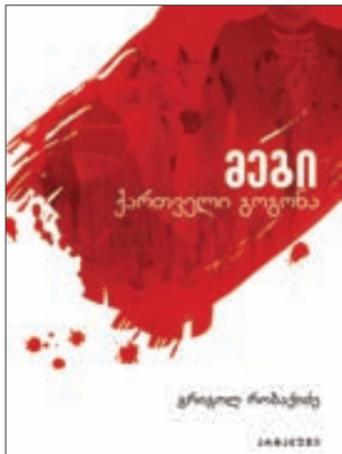
ბამოცხემლობა არტანუჯი

პირველად

ბრიგოლ რობაქიძის უცნობი შემოქმედებითი მემკვიდრეობა ქართულ ენაზე

უცნობი ბრიგოლ რობაქიძე

დაგვიკავშირდით:

თბილისი,
ილია ჭავჭავაძის გამზ. N5
ტელ: (+995 32) 2 25 05 22
(+995 32) 2 91 22 83
(+995 32) 2 47 55 54
artanuji@artanuji.ge
www.artanuji.ge

www.artanuji.ge